

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

4 cor. 40 bani.

2 cor. 20 bani.

o jumătate de an . . . . . 11 cor. anual.
 în America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Tipografia Poporului, Sibiu

Foaie politică
Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
 (Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
 12 bani, a treia-oraă 10 bani.

au făcut Ardelenii pentru cultura românească.

Unii dintre cetitorii noștri, cari au fost în România la muncă, fie la oraș, fie la țară, își vor aduce aminte de vorba *ciocoiu*, care a dată mai ales de țărani năcăjiți fără umora dintre proprietarii și arăntarii cei mari, cari, străini sau înstrăinați de neam, nu văd în fratele nostru țaran de neam decât o mașină, ca să nu zicem o mașină menită să muncească pentru a-i îmbogăți. Acești ciocoi au o ură mare contra țăranilor ardeleni. Pricina acestei ure de-a se căuta mai ales în împrejurarea, că dela nemuritorii noștri scriitori Șincai, Micu și Micu încoace cărturarii ardeleni au căutat totdeauna să desvoalte în sufletul nostru mândria națională, luptând totdeauna pentru delăturarea a tot ce e străin de neamul nostru. Știm, că cel dintâiu, care a deschis în România o școală de învățături mai înalte în limba românească, a fost Ardeleanul Gheorghe Lazăr. Școala acestuia a fost o lovitură de moarte pentru școlile grecești din România și pentru toată ceata de Greci lihniți de foame și pripășiți în Țară, unde se îmbogățeau fiind pe țărani și murdărind sufletul românilor cu o cultură mincinoasă.

Unii, puțini, dintre urmașii acelor străini nu pot uita nici după aproape o sută de ani aceea ce au făcut Ardelenii, de aceea când în când mai izbucnește otrava sufletului lor contra cărturarilor noștri. O ură de porodită de neam străin, dar care cu -escu în coada numelui*), a ținut să bată din nou joc de întreg neamul românesc din Ungaria, unde suntem mai bine de jumătate din câți Români curățiți în România. Lucrul acesta l-a făcut într-o ședință a Academiei Române, cea mai înaltă instituție culturală, pe care o avem în România de pretutindeni.

Sentelege, că înjurăturile acestui grec (el zice, că e Grec, alții spun, că e amestecătură grecească-armeană) au produs mare bucurie la o parte din ceice se trag din neam străin și nu pot uita vremile bune pentru venetici, dar nespuse de rușinoase pentru neamul românesc din Țară. S-au găsit însă în curând omul, care are, care este *adevărul istoric* în privința meritului Ardelenilor pentru cultura românească. Acest bărbat, cunoscut până în zilele noastre, e dl *Nicolae Iorga*, fala neamului nostru și între țărani și în fața străinătății. Dl Iorga, Molodtșev de vîrstă veche, a ținut să răspundă de un străin adăpostit la sânul

cald și hrănit al neamului nostru, și a vorbit în ședința dela 24 Maiu a Academiei despre *rolul cultural al Ardelenilor*. Iată, pe scurt, ce a spus dl Iorga:

Cultura românească e una singură pentru tot neamul românesc, oriunde ar fi el. Faptul, că Românii trăiesc împărțiți în diferite state, cu toate că e păgubitor din punct de vedere politic, are însă drept urmare o varietate în privința formelor literare foarte interesante de studiat.

Dela început, Ardelenii au avut rolul de învățatori ai neamului și opera aceasta de dascălie și-au îndeplinit-o în mod strălucit, pentru că ei reprezentau o tendință curată românească, inspirată de gloria străbunilor Romani, de lipsa unei vieți morale sănătoase, a unei gospodării orânduie și a unei culturi originale. Chiar și gospodăria actuală a Academiei Române e datorită numai ordinii transilvănene, care stăpânește în sânul ei.*) Clasa suprapusă (boierimea și ciocoina) din Țară are înclinări către străinism și își croie o viață morală și socială după felul franțozesc, adoptând însă mai ales ceea ce eră rău la Francezi.

Dintre cei dintâi dascăli răsare *Gheorghe Lazăr*, a cărui activitate nu a fost un profesorat, ci un apostolat. Cu *Gheorghe Lazăr* ne vine (celor din Țară) însuși sufletul culturai ardeleni pentru înălțarea națională a Românilor.

Ardelenii au fost totdeauna model ca dascăli. Când se înființară în România primele gimnazii, tot Ardelenii au fost chemați ca profesori. Printre cei mai de frunte, dl Iorga citează pe *Marțian*, blând, plin de autoritate, învățat, care a lăsat amintiri neșterse: *Aron Densusianu*, plin de maiestate, o figură patriotică, cultă și generoasă, care a prefăcut una din odăile casei sale în sală de universitate.

Firea aspră a Ardelenilor, apoi năzuința lor de-a latiniza limba românească, a produs de câtevaori conflicte între Ardelenii stabiliți în Țară și între cărturarii originari din Țară. Așa pornise chiar nemuritorul Kogălniceanu o luptă contra Ardelenilor în frunte cu marele dascăl August Tr. Laurianu. Lui Kogălniceanu îi răspunse *Baritiu*, dela Brașov cu un spirit așa de cumpătat și înțelept, încât Kogălniceanu declară, că într-o polemică cu *Baritiu* e o cinste a fi învins și nu mai scrise contra Ardelenilor.

Eminescu însuși a adus un material bogat dela Ardeleni (și Bucovineni).

*) Din 26 funcționari la Academie, 13 sunt de origine ardeleană. În fruntea administrației e dl Ioan Bianu, profesor universitar, membru al Academiei, bibliotecar și director al tuturor serviciilor Academiei.

Trecând la talentele literare din Ardeal, spune că ele s'ar fi putut manifesta de mult; de pildă Gh. Lazăr, care ar fi fost în măsură de-a da lucrări de mare valoare literară, dar care aveă de zguduie, nu de fermecat poporul român. Barițiu de-asemeni, dar nici lui nu-i ardea de povești. Ei nu se descurajară însă, și astfel apărură Slavici, care oglindește în povestirile lui din popor viața sănătoasă dela țară a Ardelenilor cu durerile, cu preocupările, cu frământările și nevoile vieții. Al doilea scriitor cu notă specific ardeleană este dl *Gheorghe Coșbuc*, căruia dl Iorga îi face un frumos portret literar. Când influența străină și în special literatura dela Paris covârșia originalitatea națională a literaturii noastre, apar *Octavian Goga* și preotul dela sate *Ion Agârbiceanu*, cari cântă pe cei mici și săraci, pe cei cari susțin lumea de sus, care ar trebui să le arete mai multă recunoștință.

Academia, termină dl Iorga, are datoria să sprijinească și să încurajeze din răsuputeri mișcarea literară a Ardelenilor, căci și lucrând astfel face prea puțin pentru cei de preste Carpați (din Ungaria), cari cu atâtea lupte și jertfe țin în mână un steag cultural, care este și al nostru.

Până aci dl Iorga.

Iată ce zice, de altminteri și preotul din Craiova D. Lungulescu,*) confesorul garnizoanei Craiova, membru în conzistorul superior bisericesc, despre însemnătatea *de astăzi* a neamului nostru ardelenesc pentru întreaga națiune română:

„Această ramură puternică a Stejarului Românesc are misiunea de-a da în viitor fructul — cultura — de regenerare a poporului românesc, spre a deveni statul acela, pe care îl dorim și îl căutăm neîncetat. Ceeace Sașii au fost și sunt pentru Românii transilvăneni din punct de vedere economic, aceștia — adecă Românii transilvăneni — vor fi și ei pentru noi (cei din România). Caracterul oțelit, neînfrânt și sobru al fraților noștri să nu-l luăm ca un motiv de antipatie, ci din contră să-i iubim din tot sufletul, căci ei numai așa pot ține piept luptei ungurești. Acest caracter oțelit nu este decât rezultanta luptei, ce ei duc. Doar biserica le dă cea mai mare forță — forța morală — credința în Dumnezeu și în izbânda cauzei lor, care e și a noastră.“

Iar noi, poporul român din Ungaria, ne vom arăta recunoștința pentru cuvintele

*) Părintele Lungulescu a făcut în toamna anului 1910 o călătorie prin Ardeal, vizitând împrejurimile Brașovului, Clujului, și Sibiului. Cele văzute le descrie într-o broșură tipărită anul acesta la Craiova.

*) Dl Duiliu Zamfirescu.

de laudă numai îmbrățișând cu toată căldura pe conducătorii noștri naționali, fie pe terenul cultural, fie pe cel politic, fără de care nu e cu puțință cultura națională. Ne vom feri ca de ciună de cultura străină, cu care umblă dușmanii neamului nostru să ne întunece mintea și sufletul, pentruca cu atât mai ușor să ne poată robi.

Adunare poporală la Orăștie. Pe Duminecă în 25 Iunie n. e convocată la Orăștie o adunare poporală, pentru a cărei bună reușită s'a lansat următorul convocător:

Subscrișii prin aceasta convocăm adunare poporală, pentru discutarea chestiei votului universal și pentru a protesta contra proiectelor militare prezentate în cameră. Adunarea se va ține în Orăștie la 25 Iunie n. (a doua Duminecă după Rusaliu). Oăști e, la 7 Iunie n. 1911. Din încredințarea mai multora: Dr. Aurel Vlăd, Dr. Ioan Margita, Dr. Romul Boca, Ioan I. Lăpădatu, Nicolau Vlăd, Dr. Silviu Moldovan, Dr. Enea Papiu, Vasile Domșa, Dr. Tr. Frențiu, Ioan Moța, Sim. Corvin iun.

Indemnăm pe toți bunii noștri români din jurul Orăștiei a lua cât mai mulți parte la această adunare, unde, dupăcum se spune mai sus, se va vorbi despre cele mai de căpetenie drepturi pe sama Românilor.

Mai multe zvonuri au pătruns în public, că adevăratul Brote ar petrece de prezent în Sibiu, unde va scoate o carte, contra partidului național, iar din alte părți se spune, că nunita carte a lui Brote va eși la Budapesta, dar sub un alt nume.

Ca foaie sibiană aflăm cu cale a lămurii lucrul într'atâta: Mult încercatul Eugen Brote e drept, că ar fi petrecând în Sibiu. Așa se aude, că se află pe la niște neamuri. Ce și cum, asta e cam greu a afla, fiindcă nu se lasă văzut aproape de loc, iar despre aceasta noi Sibiienii nu ne tânguim. Din contră.

Cât despre tipărirea pretinsei cărți la vre-o tipografie românească din Sibiu, nu avem nici o știre. Tipografia noastră, e poate superflu a mai aminti, că nu s'ar angaja nici când la așa ceva.

Ce privește zvonul cu tipărirea cărții în Budapesta, asta nu suntem în poziție a putea controla.

Nădăduim însă, că vestitul împăciuitor Brote își va găsi o ocupație ceva mai de dai Doamne, decât a face pe „trădătorul de neam“, care nu se mai teme de nimic. În cazul acesta urgia unui neam întreg s'ar lega de numele lui pe vecii vecilor.

O achitare. Preotul român din Iančești, *Vincentiu B. Biberca*, fusese arestat anul trecut la porunca primpretorului Halasz, pentrucă a îndemnat pe Români să nu se mai facă de rușine votând la alegerea din Ceica pentru Mangra, sluga lăpădată de neam a lui Tisza. Pârâșii Sfinției Sale au fost niște slujbași unguri și crăjmarul jidan Maier Vallenstein, pe care tot Români l-au îngrășat. Părintele a fost târât dela Ana la Caiafa și abia la 22 Mai anul acesta a fost pertractarea finală, la care s'a dovedit nevinovăția lui. Acum va da părintele în judecată pe calomniatori, iar Români noștri din părțile acelea încă vor ști, ce trebuie să facă.

Nouă ne trebuie cultură națională românească. Într'o ședință a dietei din Budapesta a vorbit și deputatul Andor Kozma, membru al Academiei maghiare. El zicea, că statul să ne dea școale primare cât de multe maghiare, dar să nu spună, că vrea să ne maghiarizeze prin ele, ci să zică, că vrea să ne dea cultura și limba maghiară, ca să ne putem procopsi.

Să ne ierte dl Kozma, dar oricum ar „spune“, ghiarale pisicii tot iasă din sac. Noi avem legea de naționalități, care zice apriat, că statul are să ne dea școale nu numai primare, ci și secundare (gimnaziu) cu limba de propunere românească pentru noi.... Ce privește cultura maghiară, păstreze-o pentru neamul lui jidoveșc și maghiar. Noi cunoaștem cultura maghiară după înjurăturile presei lor jidovite, care are numai minciuni și înjurături pentru noi, o cunoaștem după funcționarii și jandarmii maghiari, a căror purtare dovedește, că locul lor nu e în Europa. Lipsurile culturale, pe cari le avem din cauza asuprii guvernelor tot maghiare, le vom acoperi din comoara sufletului nostru național românesc și împrumutând dela popoară europeană, nu dela Jidanii și jidoviții Ungariei.

Urmărirea unui preot vrednic. Din Sătmar ne vine știrea, că vrednicul preot *Petru Ciordaș* din Dob e chemat la tribunal, pentrucă a îndemnat pe Români să nu-și dea copiii la școală străină din sat, unde limba și legea românească sunt batjocorite. El a mai îndemnat pe Români să se ferească și de cărți străine, cari îmbolnăvesc sufletul poporului român.

Părintele Ciordaș și-a făcut numai datoria, cum trebuie să și-o facă fiecare preot și învățător român.

Pentru votul universal. Partidul național slovac din comitatul Pojunului (Pressburg) încă a început o propagandă vie pentru introducerea votului universal, egal și secret. În lupta aceasta s'a întovărășit cu partidul social-democrat slovac. Între Slovaci adevărat încă sunt socialiști, dar aceștia nu s'au întovărășit cu toți Jidanii și străinii, ci la aceeace cred ei, după principiile lor, folositor pentru neamul lor vor să ajungă tot cu steagul național slovac în frunte.

Adunările populare slovace sunt cercetate totdeauna de o mulțime mare de Slovaci.

Fraților noștri în suferințe și în lupta pentru dreptate le dorim izbândă!

Cum își petrec în dietă. În o ședință a Camerei ungare la discuția bugetului ministerului instrucțiunii publice, s'a iscat un mare scandal între deputații guvernamentali și cei din partidul poporal.

Dupăce s'au anunțat mai multe interpelări (întrebări), cel dintâi a luat cuvântul la discuția bugetului deputatul *Carol Huszar* din partidul poporal, care a spus între altele că socialiștii au ajuns un element foarte primejdios pentru biserica și religia catolică și aceasta mai mult pentru faptul, că partidul socialist e compus mai numai din Evrei.

Huszar atacă grozav guvernul, care în orbirea lui nu vede pericolul ce amenință biserica catolică.

Deputatul *Varady*, guvernamental, răspunde că Evreii nu au atacat și nu atacă biserica catolică.

Gh. Szmeccsanyi (poporal). Asta-i mică ciună.

P. Farkas (guvernamental). Nu respectați libertatea confesiunilor!

Huszar (poporal). Dăta n'ai dreptul să vorbești, fiindcă ești renegat!

Farkas. — Nu te obrăznic, că-ți astăp gura!

În acel moment izbucnește un enorm scandal. Deputații poporali năvălesc asupra băncilor guvernamentale.

Scandalul luând proporții îngrijitoare, președintele suspendă ședința. Se aud fel de fel de vorbe și insulte din toate părțile.

În sală e un adevărat haos. Strigătele se unesc cu sgomotul produs de loviturile în pupitre.

Deputații, părăsind sala de ședințe, continuă scandalul și în culoare (ganguri).

Iată ce fel de isprăvuri sunt în stare să facă deputații unguri.

Alegerile în Austria. Marți în 13 Iunie n. s'au început alegerile pentru Reichsrat-ul (dieta imperială) din Austria întreagă. Alegerile durează cam o săptămână, cele mai multe cercuri aleg însă în zilele prime.

După știrile sosite până acum, partidul creștin-social suferă mari pierderi, din cauza neînțelegerilor ivite în siml partidului. Aceste neînțelegeri au fost provocate de o seamă de răuvoitori de-ai partidului. Dupăcum se știe partidul creștin-social a stat mai nainte sub conducerea răposatului *Lueger*, fostul primar al Vienei. El a murit anul trecut.

Răsplata lui Cain. Preotul *Marian* din Valea-Iepii (comitat. Hunedoarei), care se vânduse când cu alegerile dietale din anul trecut Jidanului *Farkas*, trebuie să ia lumea în cap. Bravii și cinstiții parohieni din aceasta comună n'au vrut să mai știe de acest lăpădat de neamul lui. Nime nu-l mai chemă la slujbele sfinte, nimeni nu se mai uită la el, par'că e ciumat. Acum a făcut ce a făcut, ca să fie mutat tocmai în Adămuș, în comitatul Târnavei mici.

Așa trebuie pedepsit orice Român, care votează cu străinul sau cu celce s'a lăpădat de neamul lui și ține cu străinul!

Societățile religioase pentru copii. Biserica romano-catolică, văzând primejdia, care amenință cultura religioasă-morală a tinerimii catolice la gimnaziile de stat mai ales, unde sunt o mulțime de profesori jidani, iar dintre profesorii creștini mulți își bat joc de sfânta lege, a întiintat un fel de societăți nunate *congregațiunile Sfinții Maria*. Membrii acestor societăți sunt elevii de școală. Preoții și profesorii credincioși se silesc să dea membrilor o cultură religioasă-morală și să-i facă tari în păstrarea și respectarea poruncilor bisericești. Acesta e un lucru tare frumos și ar trebui urmat și de bisericile noastre române, mai ales că băieții noștri sunt și mai amenințați de ciurma necredinței. Consiliul comunal din Turda, unde oamenii n'au fost niciodată vestiți pentru cumintenia lor, au protestat la ministrul școalelor contra acestor societăți. Ministrul le-a răspuns să-și vadă de treabă și mai bine să dea ajutor acestor congregațiuni, cari vor numai binele tinerimii, ale căror suflete sunt amenințate de cultura mincinoasă, adevărat de cultura jidană, care crește ca burueana cea rea în patria noastră.

Bun răspuns.

Marea adunare poporală dela Lugoj.

Sibiu, 15 Iunie n.

Pe ziua de azi e convocată o mare adunare poporală la Lugoj. S'au luat din vreme toate pregătirile de lipsă, ca adunarea să izbutască cât mai bine. La această adunare ia parte poporul românesc din comitatul Caraș-Severin și comitatele învecinate. De asemenea vor lua parte la adunare deputații noștri, membrii comitetului național și alți fruntași de prin toate părțile.

Tot pe ziua de azi, după adunare, iar de va fi de lipsă și mâine, Vineri, Comitetul central al partidului național român va ține ședințe la Lugoj. În aceste ședințe se vor discuta și lua hotărâri asupra tuturor afacerilor politice, ce privesc pe Români.

Despre decursul adunării am fost luat dispoziții, ca să primim raport telefonic în tot decursul zilei.

Cu toate acestea abia de dimineață am putut primi textul unei moțiuni (hotărâri) care va fi prezentată adunării spre primire.

La amuazi și după amezi o ploate și un vânt furtunos, — ce a dat preste Sibiu, iar în alte părți poate tot așa — ne-a împedat, însă, a putea primi legătura telefonică cu Lugojul. Iar circulația telegrafică încă a fost întreruptă; cel puțin așa ni-s'a spus.

Dela poștă ne-a răspuns prin telefon totdeauna: linia e totul stricată. Poate că așa să fie, dar se poate și că numai pentru Români de data asta să fie totul stricată. Doar și așa noi în Sibiu primim legătura preste Budapesta. Iar telegramele la ziare încă trec preste Budapesta...

Astfel fiind, până la încheierea joi noastre, Joi după amezi, nu am putut fi încunoștiunțați, decât că adunării se va prezenta următoarea

MOȚIUNE.

Aderenții partidului național român din comitatul Caraș-Severin și comitatele învecinate, întruniți la Lugoj în adunare poporală la 2/15 Iunie 1911:

constată, că felul de guvernare început în Ungaria, la 1867, susține și astăzi acea politică de aspirare, care bazându-se pe exclusivismul de rasă și de clasă, încâlzește forțele adevărate ale acestei țări și în special face cu neputință validitatea politică, dezvoltarea economică și culturală a poporului;

constată cu durere, că ocârmuirea țării desconsideră nu numai drepturile cele mai de căpetenie ale poporului român, ci nesocotește chiar și cele mai simple îndreptățiri ale limbii și obiceiurilor poporului român;

protestează cu toată hotărârea împotriva acestor stări de lucruri și pretind respectarea intereselor de existență națională ale poporului român din Ungaria, pretind ocrotirea intereselor economice ale țării noastre și reclamă să i-se recunoască poporului român cuvânt în ocârmuirea țării, în proporțiunea jertfelor de sânge și de avere, pe cari le aduce pentru susținerea țării și mărirea Monarhiei;

cer introducerea fără amânare a *vo-tului universal, egal, direct, secret*, fără nici o piedecă și cu votarea în comune, precum și o împărțire dreaptă a cercurilor electorale, ținându-se seamă de relațiile de naționalitate ale populației țării, ca fiecărui popor din țară să-i fie dată putința a trimite în dietă deputați în măsură cu numărul său;

protestează împotriva țantei de a amâna și lua dela ordinea zilei această reformă, fără de care este cu neputință înstăpânirea unui *regim democratic*, singurul care răspunde astăzi cererilor unei dezvoltări firești și sănătoase a țării în plină măsură cu interesele de viață a popoarelor, cari împreună constituie țara;

reclamă *deplina garantare a libertăților publice*, asigurarea cum se cade a liberului exercițiu al drepturilor cetățenești și ștergerea tuturor acelor rânduiri neconstituționale și nelegale, cari înstăpânindu-se în cursul vremii în Ungaria, au otrăvit toate sântănilor vieții publice;

iar cu privire la așa zisele începuturi de *impăciuire națională*, ivite din diferite părți în timpul din urmă, iau cu plăcere la cunoștință, că se află deja bărbați de stat, cari recunosc, că chestiunea (afacerea) de naționalități este astăzi chestiunea de cea mai mare însemnătate a Ungariei și că dela fericita ei deslegare atârnă viitorul Ungariei; regretă însă, că până acum nici un fapt de guvernament nu a dovedit, că într'adevăr am fi ajuns în mersul politicii țării la acel mult dorit *punct de întoarcere*, când prin adevărate fapte să se deede dovadă, că ocârmuitorii țării sunt pătrunși de adevărul, că nu pe temeiul forțării unei înstăpâniri închipuite, săturate de nenorocitul spirit al exclusivismului de rasă, ci numai și numai în spiritul sincerei păci, a deplinei egalități de drept a popoarelor, cari constituie țara și a adevăratei libertăți naționale, bazate pe drept și dreptate, pe respect de drept și pe încredere și dintr'o parte și din cealaltă, se poate înfăptui justa și mulțumitoare și prin urmare: **singura deslegare fericită a chestiunii de naționalități din Ungaria;**

în fine își exprimă **aderența la programul partidului național român** și în lupta pentru ducerea la izbândă a programului acestui partid își depune **deplina încredere în comitetul central al partidului național român.**

Iubileul „Asociațiunii“.

— Păreri și propuneri din cercul cetitorilor. —

Mă gândesc la iubileul Asociațiunii. Asociațiunea e o mamă dulce a tuturor Românilor, dară, durere! numai o parte mică de Români s'au mărturisit cu fapta de fii ai ei, făcându-se membri și jertfind pentru ea, adecă pentru luminarea și deșteptarea poporului românesc din patrie. Va fi frumos iubileul Asociațiunii! Ar fi însă cu mult mai frumos și mai măreț, dacă toți Români ar lua parte la el, adecă toți s'ar face membri și ar jertfi pentru ea. De aceasta însă stăm cam departe. Totuși ceva trebuie făcut. Să facem un primos Asociațiunii adecă un „Fond iubiliar“ la serbarea iubileului. Ne place a ne mândri, când e la laudă, că suntem preste trei milioane, că avem atâtea și atâtea însușiri bune; dară, când e la jertfă, suntem cam slabi de virtute: așa, că toate

trei milioanele rămâne ca un „pitic“ pe lângă un *Stroescu*. Totuși, săraci, slabi cum suntem, am putea face ceva. Să urmăm poveții poetului: „Unde-i unul nu-i putere“... „Unde-s doi puterea crește“. Să ne însoțim și vom putea, vom fi tari. Și iată cum! Metropolia greco-orientală română din patrie are 62 protopopiate. Preoțimea din fiecare protopopiat să adune împreună taxa de membru fondator. Metropolia greco-catolică română din patrie are preste 100 protopopiate. Preoțimea acestor protopopiate încă să adune taxa de membru fondator. Invățătorimea din fiecare tract, din amândouă Metropoliile române, asemenea să se facă membru fondator. Este însă o pedecă la învățătorimea din multe protopopiate. Soartea mașteră i-a înpuținat, de nu ar putea aduna taxa de membru fondator. Asemenea și preoțimea în multe protopopiate greco-catolice și în 2—3 greco-orientale e mică la număr. Cu dragoste creștinească și cu iubire de neam s'ar putea ajutură și învățătorii și preoții, ca și cei slăbiți sau puțini să se poată bucura și veseli împreună cu cei mai tarișori și mai mulți. Iată cum! Invățătorii în unele tracte sunt în stare a aduna cu ceva mai mult decât taxa de membru fondator. Prisosul să-l deie ajutor învățătorimii slăbite de vitregime din alt tract. Asemenea preoțimea în foarte multe protopopiate e număroasă, de iară ar putea aduna cu ceva mai mult decât taxa. Din prisos să ajute preoțimea și învățătorimea din alte protopopiate, eventual preoții și învățătorii din protopopiatele mici împreună să se facă membru-fondator. Așa întreagă preoțimea și învățătorimea română și-ar face, cu prilejul iubileului, numele nemuritor. Se'nțelege, că fiecare rămâne și mai departe membru activ, plătindu-și taxa anuală de 10, resp. 2 cor. Mai departe! Suntem trei milioane. Din trei milioane, dacă suntem vrednici de o soarte mai bună, trebuie să se afle trei sute, cari să se facă membri fondatori. Din sutele de parohii s'ar putea face membri fondatori cel puțin una sută. Toate parohiile să colecteze dela credincioși și acelea, cari nu sunt în stare să adune taxa, adune cel puțin 2—4 fileri de suflet; așa, că să putem zice, că toată suflarea românească din patrie a jertfit ceva la zidirea bisericii luminării și deșteptării neamului nostru. Asemenea toate băncile noastre să se facă membri fondatori. — Cum s'ar putea îndeplini aceasta? — Iată cum! Comitetul Asociațiunii ar lua în mână afacerea. Toate foile române ar deschide o rubrică permanentă cu titlul „Iubileul Asociațiunii“. În aceea ar publica în toată săptămâna odată ori de două ori membrii noi fondatori, colectele; ar ține în evidență prisosurile din unele protopopiate, ar promovă cu toată căldura ideea și ar reproduce reciproc rapoartele în cauză, așa, că din fiecare foaie să se poată ști starea afacerii. În urmă comitetul Asociațiunii ar tipări o broșură cu numele tuturor membrilor fondatori, cu dăruirile parohiilor eventual și cu numirea dăruitorilor dela 10 ori 20 coroane în sus. Incă una! Ne plângem de multeori, că pe unele căi suntem împedecați a lucra pentru binele poporului. Acți, zău!, nu ne împedecă nime. Să arătăm dară, că avem voie și pornire și putere a lucra cu fapta, nu numai cu vorba, căci altcum nime nu ne crede plângerile.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Brașovului. Harnicii noștri țărani din Vâlcele (Elöpatak), unde sunt vestitele scalde de apă acră, și-au arătat cătră direcțiunea despărțământului din Brașov dorința, ca să se înființeze și în comuna lor o agentură a despărțământului. Conducătorii acestuia, în frunte cu dl profesor *Nicolae Bogdan*, s'au grăbit să le îplinească dorința și Duminică la 4 Iunie n. s'au prezentat în comună cu o bibliotecă de 100 volume, care s'a dat, după săvârșirea slujbei dumnezeiești, comitetului local, format cu prilejul acesta.

Dl Bogdan a vorbit despre scopurile Asociațiunii, dl *Dr. I. Lengheru* despre cultura românească. Despre priceperea și dragostea de cultură a țăranilor noștri de-acolo vorbește cu glas tare împrejurarea, că s'au înscris 42 de inși ca membri ajutători ai Asociațiunii. Nici nu e de mirare, căci Vâlcelenii au în preotul Soiu un adevărat păstor sufletesc al neamului nostru.

Despărțământul Marghitei. Adunarea acestui despărțământ s'a ținut în comuna *Sân-Lazăr*. Autoritățile străine, speriate de aceasta adunare culturală românească, au trimis în comună trei jandarmi, ca să oprească ținerea ei. Jandarmii au făcut de astădată o minune: n'au oprit adunarea, căci s'au convins, că e vorba de luminarea neprimejdioasă a poporului.

Directorul despărțământului, dl *Dr. D. Stoica* a vorbit despre trebuința de-a ne cultiva, dl *Dr. Iuliu Chiș* despre contractele de donațiune, părintele *Victor Pop* despre biserică și școală, precum și despre Asociațiune, la care trebuie să se înscrie tot Românul ca membru. Părintele *Coriolan Manu* din Abram arată folosul meseriilor mai ales pentru părinții cu mulți copii.

Sfaturile înțelepte ale fruntașilor noștri n'au căzut pe pământ sterp, căci s'au înscris 26 de poporeni membri ajutători la Asociațiune, așa că s'a putut înființa numai decât agentura, căreia i-s'au dat 66 de cărți pentru biblioteca ei.

La adunare a luat parte mult popor și mulți preoți, ceace le servește spre cinste mai ales în împrejurările de azi, când preoții trebuie să fie, încă și mai mult ca înainte, conducătorii naționaliști firești ai poporului nostru.

Din Bucovina.

În Bucovina iară sunt alegeri, de data aceasta pentru Reichsratul (dieta) din Viena. La alegerile pentru dieta Bucovinei Români au scos 23 de deputați, un număr frumos, care e de-a se mulțumi și faptului, că s'au deșteptat în sfârșit conducătorii de-acolo, cum și mulțumită vredniciei țăranului român bucovinean, o mulțime de Români au fost scoși din listele electorale rutene și trecuți în cele românești. Primejdia ruteană e însă și acum destul de mare. La aceasta se mai adaugă acum și atacurile Germanilor aliați cu Jidani în Bucovina. În somnul lor cel de moarte, Români au suferit, ca în multe comune curat românești să se introducă drept limbă oficială cea germană.*) Ivindu-se zorile frumoase ale mândriei naționale, Români au început acum să alunge limba străină

*) Ticăloșii de-acestea au avut și la noi, unde s'au introdus în comune românești limba maghiară la primărie.

dela primăriile lor și asta-i face acum pe Nemții și Jidani de-acolo să țipe, că Românii românează. Au învățat dela Sașii noștri și dela alți slăbănogi, învățați să trăiască viața parazită (de gavet) de privilegiați.

Și cu toată primejdia ruteană, cu toate atacurile jidano-germane, dihonnia a intrat iară în neamul românesc din Bucovina. În loc să se înțeleagă și să încunjure tot ce-ar putea învrăjbi pe frații de acelaș sânge, pentru alegerile de deputați la Viena au început să lupte Român cu Român. Candidații se hulesc unii pe alții cu vorbele, pe alocurea chiar și cu faptele, cele mai murdare, alegătorii se corup cu bani și spurcata otravă a rachiului jidovesc.

Par'că e blăstămul lui Dumnezeu în bucata aceea de pământ românesc, că de-câteori se face ceva îmbucurător, trebuie să urmeze și lucruri triste.

Ce scriu alte gazete?

„Gazeta Transilvaniei“ (Brașov). Dacă cântarea aceea (Deșteaptă-te Române) ne e dragă nouă, pentru că reprezintă dorurile și nădejile noastre în o soarte mai bună, apoi cu brutalități jandarmărești nu vor reuși să ne desbare de ea, ci mai vârtos ea va deveni un talisman scump al sufletelor noastre amărite și obidite.

Ocârmuitorii noștri să mediteze puțin asupra acestor adevăruri și vor ajunge la convingerea, că orice cântare sau poezie în momentul acela a devenit primejdioasă, când ea a fost persecutată.

Așa suntem cu lucrurile acestea ca și cu elementele naturii: cu focul sau cu apa. Dacă le folosim cu pricepere și înțelepciune, ele aduc foloase nemăsurate industriei și agriculturii. Dar dacă se pun pie-deci măiestrite desfășurării naturale a energiilor, ce zac în ele, nimicesc și pu-stiesc tot ce le stă în cale.

„Gross-Österreich“ (Viena). În masele populațiunii din Ungaria, fără deosebire de naționalitate, e o mare nemulțumire cu regimul nemeșilor întovărășiți cu capitalul (cu Jidani). Unele întâmplări din timpul din urmă ne arată, că lupta majorității populațiunii începe a se desvoltă într'o direcțiune anumită, și anume contra terorismului politic și economic al nemeșilor și contra isprăvilor demoralizatoare ale marelui capital jidovesc, care, fără muștrare de conștiință a pornit după pradă.

Când cu desbaterea bugetului ministerului de agricultură vorbitori din deosebire partide, îndeosebi însă Români Dr. T. Mihali și Dr. St. Pop, au arătat întemeindu-se pe documente starea într'adevăr ticăloasă a țăranilor din Ungaria și au cerut o îndreptare grabnică — se'nțelege însă, că de giaba, căci majoritatea dietei se compune tocmai din nemeșii*), căroră nu le pasă, dacă bietul țăran, lipsit de pășune, se prăpădește sau trebuie să emigreze. Nemulțumirea țăranilor din Ungaria e generală și le lipsește numai un conducător vrednic, ca să pună odată capăt ticăloșiilor din țară.

A doua mișcare politică e antisemitismul (lupta contra Jidanilor corupători), în fruntea căreia s'au pus Polonyi și partidul popular (compus tot din „domni“ jefui-

*) Unii aleși cu voturi date de țăranii români!

tori). Lupta aceasta are însă puțin șanse de izbândă, mai ales fiind deochiată de politicieni de felul lui Arzdanilor, pentru că aceștia sunt mai ales înnovați de șovinism și de demoralizare (străbălare, corupere) politică. Mai puțin șanse ar avea lupta contra Jidanilor la naționalități.

Se vede deci, că poporul se deștează. El cunoaște dușmanul și știe, că numai prin votul universal, egal și secret se poate nimici domnia celorce îi sug sângele, nemșii și jidani.

Stiri politice din străinătate

Turcia. La granița turco-bulgară s'au întâmplă mereu ciocniri între soldații ce pază bulgari și turci. Nu de mult Bulgarii au împușcat un locotenent (oberleutnant) turc. La câteva zile după aceea Turcii au împușcat un căpitan bulgar. Ciocnirile acestea fac greutăți mari guvernelor din Constantinopol și Sofia, căci îndărjese poporul și de o parte și de alta, care cere răzbunare. Amândouă guvernele fac ceretări, ca să afle vinovații, dar dreptatea cu greu va eși la iveală, căci Bulgarii învovătesc pe Turci, iar aceștia pe Bulgarii.

În *Albania* revoluția curge mai departe. Acum decurând s'a alăturat la tribul răsculaților al Malisorilor și tribul Miridiților. După o telegramă sosită din Cetinie, capitala Muntenegrului, Albanzii răsculați au proclamat independența Albaniei. Președinte al guvernului provizor a fost ales Terențio Tocchi. În proclamațiunea independenței, Albanzii creștini și mohamedani sunt îndemnați să lupte împreună pentru alungarea Turcilor din Albania. În ce privește forma de guvernare, ce urmează să se dea Albaniei neatârnat, despre aceasta va hotărî poporul albanez.

Proclamarea independenței va da, cel puțin pentru câțva timp, curaj nou răsculaților, dar la urma urmei ei tot vor fi supuși.

Mult îngreunează împăciuirea Albanzilor răsculați sprijinul, ce li-l dă Muntenegru, al cărui rege știm, că a făcut și pe Țarul Rusiei să amenințe Turcia, dar s'a făcut prin aceasta de rușine înaintea Europei întregi, așa că a trebuit să-și retragă amenințarea. Cu toate acestea, Nichita, regele unui stat, care n'are nici jumătate atâția locuitori cât Budapesta, amenință, că va începe războiul contra Turciei, dacă armata turcească va sili pe răsculați să se refugieze în Muntenegru.

„FOAIA POPORULUI“

este cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru. Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țăranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg 4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an 2 „ 20 „
Pentru țările străine 11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).
De acum până la Anul-nou st. v. costă 2 coroane 40 bani.

Lățiți deci „Foaia Poporului“ peste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Isprava hărăgosului.

— Snoavă. —

Intr'un sat a lui Dumnezeu s'a întâmplat să fie un om al dracului! Că așa de hărăgos, bătaus, gâlcevitor ca dânsul nu-măi dracul poate să fie, alt om eu nu pot închipui. Orice sfadă, orice bătaie în sac-chipui. Orice sfadă, orice bătaie în sac-chipui. Orice sfadă, orice bătaie în sac-chipui. Orice sfadă, orice bătaie în sac-chipui.

Dela o vreme oamenii să săturară și ei de atâta vrajbă și zizanie, de atâta ponegreală și bătaie și voiră să-și caute fiecare de treaba lui, că pe semne așa-i la toate de când lumea, ce-i prea mult strică! Dar și-ai găsit, că boclucașul nu se astâmpăra nici decum.

Se sfădeau doi, se băga și el și păruiala era gata. Câțiva bătrâni însă, văzând că sfintele Paști ce să apropiau n'o să le poată petrece în tihnă, vorbiră așa fel celorlalți oameni, încât hărăgosul și sfădăușul legat fedeleș se trezi într'o căruță, iar din căruță într'o fântână părăsită — acolo să-i fie masul și popasul. Nu-i vorbă la început s'a cam pus el de price, dar ceia au fost proști să-l asculte!?

Și i-au pus acolo tot ce-i trebuia: și mâncare pe trei zile și apă de băut și cergă de dormit. Mă rog, nici Pașa cât îi el de Pașa n'a avut dăruite așa bunătățuri! Adecă să nu spui minciuni o fi avut ceva mai bune decât omul nostru ist hărăgos, dar eu pun mâna în foc că dăruite cu atâta inimă largă ca boclucașului istuia nu i-au fost dăruite Pașii — nici două ace!

Așa vra să zică oamenii în satul lor și hărăgosul la chilie, pus la opreală! Iaca-i bun! Cică omului greu îi vine până să se aciuze într'un loc că pe urmă se deprinde...

Hm! Parcă ar fi aici treaba pe vrute... Da mă rog, vă întreb eu: Cânele turcului cum o mâncat mere pădurețe? Așa și hărăgosul ista se deprinsese și nu mai zicea nimic, căci vedea el că degeaba îi erau toate!

Oamenii acu, de bine de rău, răsufiau mai ușurați, se cinsteau mai des, dar de sfeci și bătăi nu s'au mai apucat. Și le era bine — dar este o vorbă:

Sărace bine, mult rău aștepti...

Era de ziua Paștilor și oamenii se strănsă după sfânta biserică la umbra crâșmei, și mai cinstiau, mai cisluiu ca oamenii sărbătoarea!

Dar fiindcă era Paștile, pe semne cu cinstea prea se întrecuseră! Așa, numai unul și-duce aminte și de cela pus la opreală!

— Măi săracu cela ce o fi făcând?

— Așa-i măi, că bine zici, ce-o fi făcând? Ia să se ducă unul la dânsul....

— Măi săracu, i-o fi putrezit ciolanele!

Da altu nu-și mântui istalalt vorba că și plecase. Nu-i bine să lași treaba de azi pe mâine! Cela se călătorea, iar iștea rămași se cinsteau amarnic și voioși și veseli ca acu chelei, de mult n'au fost...

Așa când ei erau criță numai bine, vine și trimisul...

— Ce-i cu dânsul mă?

— Ce să fie măi badiță, ia nici rău, da nici bine!

— Ce-a zis măi...

— Ce să zice, numai atâta! O zis că sunteți toți proști, da proști măi de dați în gropi nu alta și nu plătiți toți cât o ceapă degerată.

— Hă, hă, hă! râseră ei de colo. Așa o zis măi? Adecă cum s'ar zice noi suntem proști și numai el îi deștept!

— Măi, al dracului treabă și asta!

— Și ce-o mai zis deșteptu, măi?

Apoi ce să mai spună, atâta doar: cică așa de proști sunteți voi măi, că nu știți atâta lucru. Unde-i mai lungă prepelița, în trup ori în coadă?

— Mare scofală, — dute măi și-i spune că'n trup și el îi prost, că nu știe nici atâta lucru!

— Ba nu măi, stați că mie mi-se pare că-i mai lungă 'n coadă! Dute și-i spune așa zise altu:

— Măi nu fii prost, că te faci de răs, prepelița îi mai lungă în trup decât în coadă, asta o știe toată lumea!...

— Ba nu măi, în coadă-i mai lungă...

— Ba 'n trup.

— Ba 'n coadă.

— Ba 'n trup.

— Ba 'n coadă.

Trosc, pliosc, văleu! Ba 'n trup, ba 'n coadă, și dă-i, și tragei, și întinde-i și iar dă-i și iar trage-i! Că se încinse, mă rog boeri D-voastră, o bătae și o păruială ca aceia...

Că rău-i Doamne, când să 'n furie omu, și se pune de contra, și mai ales când treaba pleacă dela litră și dela păhar!

* * *

Până la sfârșitul bătăii eu n'am stat, dar am aflat prin oameni, că din ziua aceia de sfintele Paști, satu acela, îi împărțit în două părți: unii îți fac capul călindar, că prepelița îi mai lungă'n trup decât în coadă, iar alții din contră, te năucesc spunându-ți că nu s'a mai pominit decându-i lumea: așa a fost, așa este și așa va fi: Prepelița tot mai lungă-i în coadă decât în trup.

Iar tu dacă ești creștin bun, zici și ca unii și ca alții, și ai eșit cu obraz curat din satu acela, iar de cumva te împinge păcatul să nu zici ca ei, apoi eu cum oi auzi alerg la popă să te împărțasească și în gândul meu îți mănânc și din colivă numai de ar fi cum îmi place mie...

Nici dulce, dulce, nici amară, amară!

Petru Gh. Savin.

Glume și snoave

Țiganul la spovedit.

Țiganul șterpelise un purcel dela Român. Muștrându-l conștiința și fiind tocmai în postul Paștilor, se duse la preot să se spovedească. Ii spuse despre hoția făcută și-l rugă să-i dea un sfat, ca să-și liniștească inima. Preotul îl întrebă: „Cam ce preț poate să aibă purcelul?” — „Vre-o șapte coroane”, răspuse Țiganul. — „Atunci adu mâne șapte coroane, pe cari i-le voiu da păgubașului, fără să-i spun numele hoțului”.

Țiganul veni a doua zi și numără banii. Dar în loc de șapte coroane, numără douăzecișiuma.

— Pentruce numeri mai mult? întrebă preotul.

— Să vezi, Sfinția Ta, Românul avea trei purcei. Azi noapte am furat și pe ceialalți doi și am adus prețul pentru toți trei, căci purcei așa ieftini n'o să mai găsesc eu....

Observări dela sate.

— In formă de poezii populare, cu o ilustrație. —

— Foaie verde foi din vie,
Crâjmă fără veselie
Oare zău, unde să fie?

— Frunză verde de dudău,
Crâjmă fără olălău
Oare und' să fie zău?

— Foaie verde ce-aș mai zice,
Veselia und' te duce?
La un pic de datorie
Pe veninul de rachie!

— Foaie verde de mohor,
Unde-i omul beutor,
Care n'are datorie
Pe spurcata de rachie?

Și de n'are: — lucru mare —
Unde-i omul care are:
Tihnă și pace în casă,
Copilași veseli la masă?
Boi și oi și vaci cu lapte
Și să facă bune fapte?
De-aceștia găsești mai rar
La ceice sug din păhar!

— Foaie verde izmă creață,
Ilie de dimineață,
A intrat cu-al lui vecin;
Să bea un păhar de vin;
După cel dintăiu păhar
Spuneau că-i vinul amar,
După două 'ncep cu grosul
Și-și fac — unul altuia — frumosul.

După trei se gată vinul,
Mai cere-o litră vecinul:
Limbile li-se desleagă
Frați de cruce ei se leagă,
Cântă, chiuie, glumesc,
Din păhar mereu golesc;
Și golind mereu păharul
Se golește și șerparul.

Vinul li-se suie'n cap,
Capul li-se face nap,
Nu mai văd, nu mai gândesc
Ci, pe ceartă se pornesc.
Și din ceartă 'nceerare,
Din aceasta proces mare,
Bani mâncați, zile pierdute,
Cinstea țipată'n cucute.

„Să mai lăsăm beutura!”
Ast-ar fi învățătura,
Ce v'aș putea-o eu da,
Cine-o vrea e bine; cine ba:
Pățească și el așa!

Petrea Dascălul.

Câteva proverbe țigănești.

O diplă (violină) fără coarde e ca și un om mut. — Făuriștea fără ciocan ca și bărbatul și nevasta fără copil. — Incălțat ori desculț, în groapă trebuie să intrăm. — Gura unei fete frumoase e clopotul dracului. — Pe cine-l milostivește Dumnezeu,

îl face văduv. — Femeia, care nu înșală, e un pește, care cântă.

Între doctor și bețiv.

— De toate boalele te-am scăpat eu pe tine, numai de setea asta aprinsă nu te pot scăpa.

— Ba mă scăpați și de asta, domnule

doctor, dacă ați vrea.

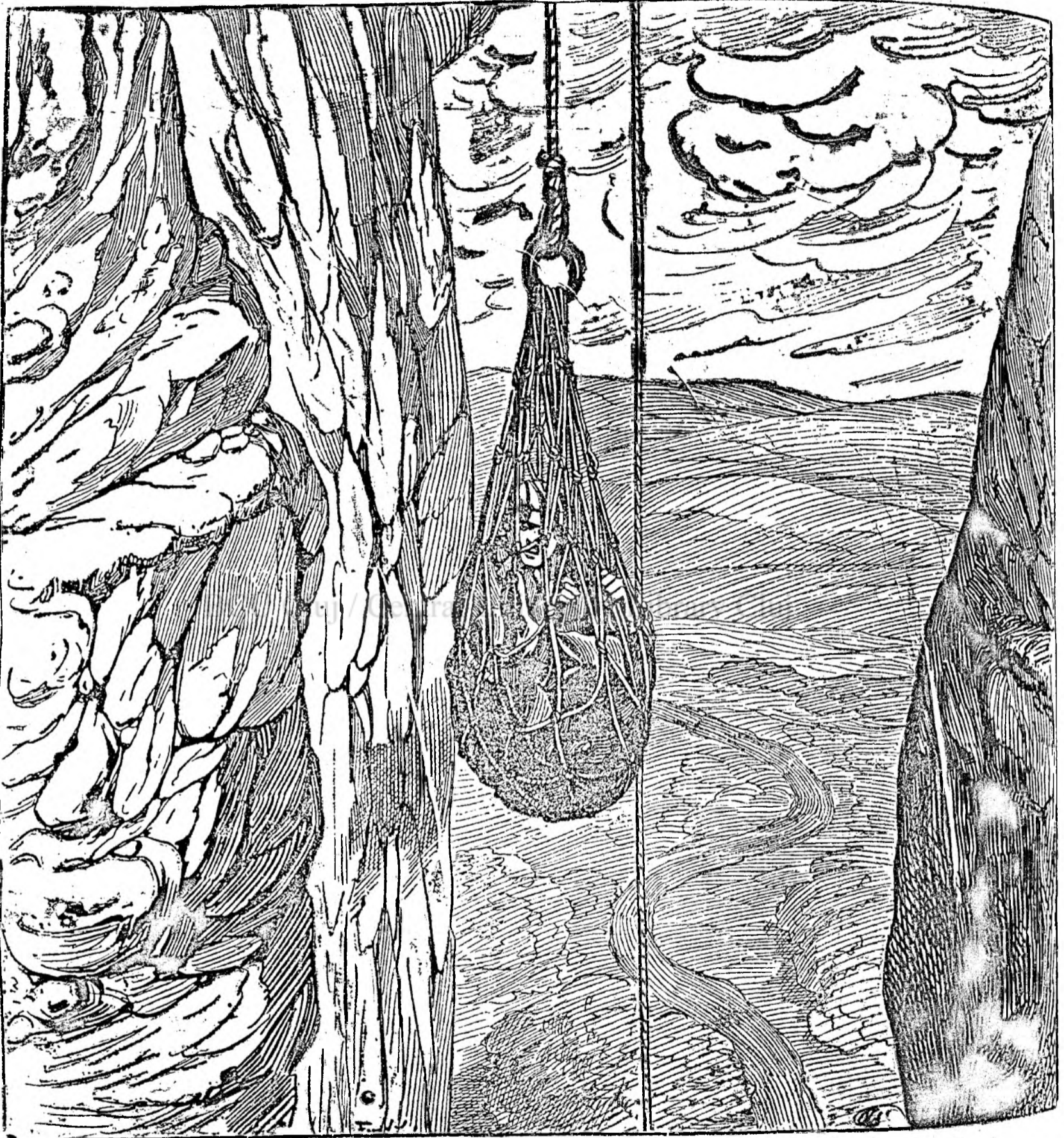
— Cum să nu vreau, vai săracul mine, dar nu e chip.

— Ba da, este!

— Care?

— Haide de fă o cinste, cu două oca de vin!

Unde duce frica de hoți.

La granița sârbă-bulgară-grecească e încă mereu nesiguranță, din care cauză locuitorii de prin acele părți sunt siliți a lupta cu multe neajunsuri.

Între ceice au mai mult a suferi sunt a se număra călugării greci, cari își au mai multe mănăstiri în părțile de către Macedonia. De altcum aceasta o și merită acești călugări, ce dimpreună cu preoții greci atât de mult asupresc pe Românii din Macedonia, cari ar voi să-și aibă biserica lor și preoți români, la ceceace Grecii nu se învoiesc.

În acele ținuturi se află mănăstirile

Sfântului Bartolomeiu și Meterian, zidite pe vârful unor munți. Dar călugării, de frica bandelor bulgare, nu pot umbla încocoace și încolo pe cărările de pe munți.

Ca călugării să poată avea legătură cu lumea de afară, au ajuns la o idee foarte curioasă. Ei și-au construit un fel de sac mare, din sfoară împletită, în forma unui rociu cu care oamenii prind pești. Acest sac îl leagă cu o funie groasă. După aceea se pune în el un călugăr, iar de pe niște sghiaburi mari din vârful muntelui îi dau drumul sacului, care, încet-încet slobozit, ajunge jos în vale. În felul acesta

călugărul scapă de teama, că bandele de hoți ar putea pune mâna pe el prin pădurile.

Dupăce călugărul nostru a făcut cum se întoarce iar înapoi la locul numit. Acum din nou i-se lasă sacul. Se pune în el tovarășii lui îl trag în sus.

Chipul nostru ne arată un astfel de sac, care e lăsat de pe sghiaburile unui vârf de munte. În sac se află călugărul care dacă ar fi luat drumul prin pădurile muntelui poate că ar fi ajuns pradă în mâinile bandiților.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 15 Iunie n.

Nou director la gimnaziul din Beiuș. Vasile Ștefanica, profesor la gimnaziul din Beiuș, a fost numit director la gimnaziul din Beiuș, în locul răposatului Vasile Ștefanica.

Ștefanica e un profesor vrednic, alegerea domniei sale de director va fi primită cu bucurie de toți oamenii noștri.

Sfințire de biserică. Duminică în 18 Iunie 1911 se va face sfințirea bisericii gr-or. din Feldioara-săcuiașcă (proiectat de arhitectul Turdei). Actul sfințirii va începe la 8 ore dimineața, de Excelextra. După sfințire la ora 1 d. se va da banchet, iar seara concert din partea unui grup al teologilor din Sibiu.

Aurel Bratu. Sunt numai câteva luni dela moartea neuitatului profesor Dr. Aurel Bratu, și iată că cruda moarte a răpit o nouă jertfă din sânul corpului profesoral dela Seminarul „Andreian”. Răposatul profesor Bratu ocupă acest post abia de doi ani, dar cu toate acestea el și-a știut trage în scurtă vreme stima celorce l-au cunoscut. Era o persoană modestă, dar cu o inimă curată și arzătoare pentru tot ce e românesc, iar ca profesor încă și-a mplinit chemarea cu vrednicie.

Înmormântarea adormitului în Domnul s-a făcut Miercuri în 1/14 Iunie. A luat parte un public numărös din Sibiu, cum și mai multe neamuri ale răposatului, care fost originar din Armeni (lângă Sibiu). În mijlocul acestor buni țărani mergea o mamă nemângăiată, care și-a pierdut pe copilul ei fiu, ce abia ajunsese etatea de 33 ani. Rugăciunile obicinuite la înmormântare au fost săvârșite de Protosincelul Dr. Ștefanica, directorul Seminarului „Andreian”, Dr. Stroia, protopopul Sibiului, Dr. Stan și Dr. Crăciunescu, profesori seminariali și cântăreții Murășan. Cântările corale au fost executate de corul seminarului. În biserică din suburbiul inferior, unde a fost înmormântat sicriul până când s'au făcut rugăciunile obicinuite, dl Octavian Goga a ținut o vorbire pătrunzătoare, prin care a scos la iveală frumoasele calități ale răposatului. De asemenea s'au ținut vorbiri și din partea numelui corpului profesoral dela Seminarul „Andreian” etc.

Dumnezeu îl odihnească în pace!

Nouă bancă românească. Românii din Recița-de-munte și jur au înființat o nouă bancă, Berzava, cu un capital social de 150 mii de coroane. Adunarea de constituire s'a ținut la 28 Mai n., alegându-se director executiv dl Grigore Pocrean. Bancii îi lipsește încă sprijinul Românilor din Recița română, care nădăjduim, că nu va întârzi mult.

Cum își bat joc Jidanii de creștini. Examenul de religie al elevilor jidani dela Școala de stat din Oradea-mare l-a pus coșmarul evreească de-acolo tocmai pe înaintea zi a Rusalțiilor catolice. Treaba lor, dar la examenule acestea trebuie să fie de față și învățătorii școlii de stat și aceștia nu sunt toți jidani. Dar ce-i pasă Jidanelor de creștini în Ungaria, unde ei e

O societate pentru vânzarea vitelor în Bucovina. În Bucovina (e și în alte părți tot cam așa) vitele le cumpără dela țărani cu prețuri mici mai ales negustori jidani, ca să le vândă apoi la oraș cu prețuri mari. În felul acesta păgubesc și crescătorii de vite, căci nu capătă prețul cuvenit pentru vitele lor, dar păgubește mult și sărăcimea dela orașe, care nu ajunge să mai guste carnea decât la sărbători. Și asta e lucru dureros, pentru că orașenii nu prea pot să-și umple pivnița și camera cu de-ale mâncării, ca țărani harnici dela sate.

Cu sprijinul guvernului din Cernăuți se va înființa în capitala Bucovinei o centrală, adică o societate pentru vânzarea vitelor. Scopul principal al acestei societăți va fi să înlesnească țărănilor vânzarea vitelor lor deadreptul la măcelari sau în piețele cele mari, așa că să nu mai ia câștigul cel mare câțiva jidani.

O hotărâre cuminte. Crăjmarul Franț Schannen din Săn-Miclăușul mare a cerut îngăduință dela consiliul comunal (reprezentanță), să clădească în piața comunei o casă, în care să vândă mai la îndemână beutorilor rachiu și alte otrăvuri. În urma vorbirii luminoase a părintelui român Ioan Popovici, consiliul a respins cererea, pentru că nu trebuie înlesnită beția, ci lupta contra beției.

Alte isprăvuri jandarmărești. În satul bemțesc Neusiedl din Ungaria, ficioarii și fetele joacă în fiecare Duminică după amiază înaintea crăjmei. La un joc venită și niște jandarmi, cari încă voră să se amestece în petrecere. Fetele însă n'au vrut nici una să joace cu ei, pentru că jandarmii au o purtare obraznică. Un sergent (țugsfirăr) de infanterie, care venise pe câteva zile acasă, i-a provocat pe jandarmi să-și vadă de treabă și să lase fetele în pace. Jandarmul Angyal voi atunci să aresteze pe sergent, acesta însă nu s'a lăsat. Infuriat, Angyal se duse la cazarma de jandarmi, își luă pușca și veni din nou la crăjmă. Aici voi din nou să aresteze pe sergent, iar când acesta nu se lăsă, îl lovi cu patul puștii în foale, de bietul om căzu leșinat la pământ. Atunci săriră femeile, ca să-l oprească pe jandarm de-a mai lovi în cel leșinat, ferea de jandarm își descărcă însă pușca în mulțimea de femei și omori pe o mamă de cinci copii. Într'aceea venită și alți jandarmi, cari luară pe sergentul jumătate mort și-l duseră la cazarmă. Mulțimea se luă după ei. Atunci jandarmii împușcară din nou, omorând pe un muncitor și rănind greu două fete. S'a început o cercetare.

Un internat românesc în Sirete. Sirete e un târg din Bucovina lângă granița Moldovei. Locuitorii sunt jidani, apoi Poloni, Ruteni, Armeni și puțini Români. Școala e străină, cu profesori străini, mai ales jidani, cari numai creștere românească nu dau elevilor români, cari vin din împrejurimi. Ca să li-se dea o creștere națională, s'au înființat un internat românesc, unde băieții noștri vor auzi numai graiu românesc și lauda trecutului mărit al neamului moldovenesc.

Morminte vechi. În comuna Cioca s'au descoperit niște morminte vechi. Într'un mormânt s'au găsit vase de lut și unelte de piatră, cari se folosiau cu mii de ani înainte de nașterea lui Christos. S'au

găsit apoi instrumente de bronz de pe timpul când ferul nu era cunoscut. S'au găsit și unelte și arme de fer de pe timpul Avarilor, cari au trăit în Ungaria după Huni și înainte de-a veni Maghiarii. S'au găsit și schelete de oameni. În câteva morminte s'au găsit îngropați cai, cu sa și cu căpăstru.

Creșterea principilor României. Regele Carol și principele moștenitor Ferdinand al României și-au păstrat, după cum se și cuvine, legea lor catolică. Copiii principelui moștenitor, născuți fiind în țară, au fost botezați și crescuți în legea ortodoxă (greco-orientală). După cum ne vestește o foaie din București, toți copiii principelui (Carol, Elisaveta, Maria, Nicolaie și Ileana) capătă o creștere religioasă foarte bună, ceea ce se poate vedea și când sunt la biserică, unde ascultă cu cea mai mare evlavie, la slujba sfântă. Religiozitatea aceasta e un semn foarte îmbucurător, pentru că numai omul cu frica lui Dumnezeu și cu cinste față de cele sfinte poate ferici și pe alții.

Și Americanii s'au săturat de Jidani. În Statele-Unite din America-de-Nord sunt preste un milion de jidani, cei mai mulți veniți din Rusia. Și acolo sunt foarte obraznici, de aceea unii Americani au început să-i lovească preste labe. Un general n'a vrut să primească pe Jidanul Blum la examenul de ofițer, pentru că e jidan. Sunt apoi o mulțime de reuniuni, unde nu vor să știe de jidani. În curând li-se vor deschide Americanilor și mai bine ochii.

Nor de praf. În cele din urmă zile ale lunii lui Mai s'au văzut un nor uriaș de praf trecând dela meazăzi spre mează-noapte în Ungaria. Lucrul acesta nu s'a mai văzut până acum, de aceea directorul institutului geologic din Budapesta roagă pe toți, cari au văzut acest nor, să-i scrie cele observate, adică cât de mare li-se părea, ce culoare avea, cât eră de des, cu ce iuțală se mișcă, cum eră aerul, când trecea el, în scurt tot, ce au văzut.

Cununii. D-șoara Magdalena Pinciu și dl Marin Băroiu, originar dela Rășinari, de prezent comerciant în București, își sărbează cununia lor religioasă Duminică în 5 Iunie v. în Rășinari.

— D-șoara Maria Răspop și dl Ioan P. Vidrighiu din Rășinari își sărbează cununia lor religioasă Duminică în 5 Iunie v. 1911, în biserică cea mare din Rășinari.

Din Rusia. În Moseva au fost condamnați de curând generalul Reinbot și colonelul Carotcoff, foști funcționari mari în poliția orașului, la pierderea tuturor drepturilor politice și militare și trecerea lor, pe un an, într'un batalion de disciplină, în care sunt adică numai soldați hoți și tâlhari. Acești doi ofițeri au furat și înșelat cu nemiluita.

Bioscopul Apollo a delectat mult publicul sibirian și străin pe sărbătorile Rusalțiilor. Dintre interesantele reprezentații amintim: „Vederi din Italia”, vederi pitorești; „Rafael”, scene de pe timpul înfloririi artei italiene; „Invinșii”, tablou de pe timpul Goților. Miercuri și Joi s'a predat „Gazeta bioscopului”; „La răspântie”, dramă; „Căderea Troiei”, film de artă istoric de toată frumusețea, etc. Recomandăm publicului cetitor cercetarea acestui Bioscop unde poate petrece câteva ciasuri în veselie și distracție.

O rușine nemai pomenită. Dl Iorga povestește în Nr. 59 al „Neamului Românesc“ o faptă atât de rușinoasă a unor funcționari maghiari, cari călătoriau cu trenul în România, încât merită să fie puși alături de solgăbirăul ungar, care, intrând la o petrecere românească cu femei adunate de pe stradă a batjocorit în mod infam pe doamnele române. Iată despre ce este vorba: În tren erau Sonczî Bela, împiegat vamal, Kardedan Ernő, inspector veterinar și Bazath Laszlo, prim-comisar financiar, lângă ei și un Jidan. Ei aveau bilete gratuite de clasa a doua, cu cari călătoriau în clasa I. Kardedan a avut obrăznicia să insulte pe doamna Iorga, ceilalți îi țineau isonul. Un ofițer român, care voia să le taie acestor nemernici nasurile, a fost oprit de dl Iorga. Tot dl Iorga a intervenit, pentruca unul dintre ei, care avea un bilet cu cuvinte rase, așadară falsificat, să poată călători neturburat acasă.

Ținuta de om cult european a dlui Iorga a fost foarte frumoasă, dar nouă ni se pare că nu se potrivește la oameni, cari au rămas tot Huni din Azia-de-mijloc.

Dl Mihail Ittu, inginer silvic în Arad, fost până aci membru ordinar al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“, acum a binevoit a să înscrie între membrii ei pe viață cu taxa de 80 cor., drept încurajare pentru cărmăcii Reuniunii la purtarea cu cinste a treburilor ei.

Pentru noua biserică, ce este a-se zidi în Cluj, acest puternic centru al Ardealului, au mai binevoit a dăruî în timpul din urmă acești bineșimțitori creștini: Vasile Chiorean din Aiton 10 cor., Ioan Melian, preot în Bont, diecesa Gherlei a colectat dela credincioșii săi 12.62 cor., Alexandru Leaș din Ceanul-mare, a trimis prin protopopul Cojocnei, Ioan Hățieganu 2 cor., Vasile Lăpușan din Gilău 10 cor., I. Gyurko, măgăziner la tren, Cluj 5 cor., Colonel George Horvath, Cluj 20 cor., Iacob Popa, secretar metropolitan, Blaj, întru pomenirea răposatului seu frate Simion Popa din Teiuș 10 cor., Dr. Iustin A. Juga, cand. avocat, Brașov, în loc de bilete de fidanțare cu d-șoara Miți Lupan, din Brașov 20 cor., La olaltă 89 cor. 62 bani.

Primească toți binevoitorii noștri, cari ajută astfel cu obolul lor la ridicarea cât mai curând a unei monumentale biserici române în Cluj, cele mai adânc simțite mulțumite și Dumnezeu să le răsplătească. — În numele curatoratului bisericii gr-cat. rom. din Cluj: *Dr. Elie Dăianu*, paroh-protopop, președinte.

Holera. Autoritățile din Veneția (Italia) au tot tăgăduit până acum, că ar fi fost holeră acolo. Acum a recunoscut, că au murit 2 oameni de boala aceasta.

În Tirol (provincie a Austriei lângă Italia), aproape de graniță, au murit doi oameni de holeră. S'au oprit aducerea de fructe și pești din Italia. Călătorii de-acolo trebuie să stea 5 zile la carantină.

Iară isprăvuri jandarmărești, dar cu răsplată. În satul *Jaca* (Bihor) eră un jandarm, care închipuindu-și că are puteri nemărginite, ajunsese spaima satului. Nu de mult bătuse, așa din senin, pe un ficior, de-l schilăvise. La Rusaliile ungu-rești sătenii se adunară la crâjmă la joc și petrecere. A venit și jandarmul și punându-se pe beătură, a început să batjocorească pe oameni. Ficiorul cel bătut l-a

tras la o parte. Jandarmul a început să-l lovească. Atunci a sărit întreg poporul și l-au bătut și călcat în picioare, lăsând pe jandarm mort. Când au văzut, că e gata cu el, ucigașii s'au înștiințat la diregătorii.

Coroane eterne. În loc de cunună peritoare pe cosciugul răposatului profesor Aurel Bratu, fost muncitor, între altele, și pe terenul meseriilor, „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu“ și familia prezidentului ei, a domnului Victor Tordășianu, dăruiesc câte 5 cor., sau în total 10 cor. la „Fondul jubilar Nicolaiê Cristea pentru monumentele bărbaților binemeritați ai meserișilor noștri“, întemeiat de acea Reuniune.

Aviz. Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința on. public român aflător în Budapesta, cât și celui din provincie, că cu începutul luni Aprilie 1911 mi-am deschis în Budapesta, I., Döbrentei-u. Nr. 9, întreprindere românească de zugrăvire și decorații artistice, precum zugrăviri de firme, văpsiri de mobile, uși etc., atât pentru locuințe private, cât și pentru biserici sau alte zidiri mai de frunte publice.

Fiind singur zugrav român în capitala țării, care mi-am câștigat cea mai bună praxă în branșa aceasta, atât pe la școlile de industrie și artă din Ungaria și străinătate, precum și dela cei mai recunoscuți arhitecți, sub a căror mână am lucrat ani îndelungați, rog pe on. public român din capitală și provincie ca să-mi dea tot sprijinul, pentru a putea exista și aduce cinste și onoare neamului nostru. — Cu toată stîmna *Ioan Vițelar*, zugrav și decorator artistic, Budapesta, I., Döbrentei-u. 9.

Din jertfele aviațiunii. Cinci aviatori au plecat cu aieroplanele dela Paris (Franța) la Roma (în Italia). Patru au ajuns teafări, unul însă se vede, că a căzut în mare. Au plecat câteva vapoare să găsească aieroplanul cel puțin, dar înzadar.

În Roma s'a înălțat un alt aviator cu aieroplanul. Motorul a explodat însă și aieroplanul răsturnându-se a omorît pe aviator.

Aviatorul Brumărescu din București a fost izbit de un copac. Un picior, ajuns între aieroplan și o cracă a copacului, i-a fost rupt.

La Berlin a făcut o urcare aviatorul Schendel, însoțit de un mecanic. Amândoi au căzut dela o înălțime de două mii de metri, rămânând morți pe loc.

Japonezii încă nu se lasă. Doi aviatori militari, un căpitan și un locotenent, au căzut dela o înălțime mare și au rămas morți pe loc.

Țigani ucigași. Locuitorul Racz din Dobrițin veniă, cu băiatul său de 13 ani, dela câmp spre casă. Erau aproape de oraș, când năvăli asupra lor o laie de Țigani. Băiatul, văzând pe tatăl său amenințat, începu să arunce cu petri în Țigani. Aceștia îl lăsară pe bătrânul și năvăliră asupra băiatului, pe care-l omorîră, înaintea părintelui său, cu lovituri de cuțit. Apoi tăbăriră din nou asupra tatălui și-l omorîră și pe acesta. Țigani au fost prinși.

Omorîți de aburi ferbinți. La un tren din statul Nebraska (America) a plesnit cazanul cu aburi dela locomotiva trenului. Aburii ferbinți au ajuns prin vagoane, unde au opărit de moarte doisprezece călători, rănind pe ceilalți, pe unii tot de moarte.

O minune. Primim următoarea scrisoare: O interesantă întâmplare au văzut zilele trecute aici în comuna Petrița. Necească sub soba, unde făcea foc. Găina a stat 2 săptămâni pe ouă, mai mult n'a mai staț. Măța găsind ouăle calde s'au așezat pe ele până s'au plinit timpul și-au ieșit puii. Acum umblă cu ei, tocmai ca găina prin curte și grădină. *G. Gheorghie.*

Spor mare. Soția țaranului Mano Antoff din comuna Drivandoski (nord-estul Bulgariei) a născut zilele trecute patru copii gemeni.

Femeia s'a căsătorit acum 13 ani și a născut până acum 14 copii și adică de două ori câte 2 gemeni, apoi de șase ori câte un copil și acum 4 gemeni. Regina Eleonora și autoritățile administrative au trimis sume de bani acestei familii numeroase, dar sărace.

Fată cu 24 de degete. Ni-se scrie: În Grebenișul-de-Câmpie am întâlnit o fată de Țigan corturar, care avea la amândouă mâinile câte șase degete și la amândouă picioarele tot așa. Toate degetele sunt drepte, numai cel mai mic dela mâna stângă stă cam strâmb înafară. Fata e de 19 ani și așa de sdravănă, ca una de 20.

Vasile Deminu.

O moștenire de 40 de milioane. În Budapesta trăiește o calfă de barbier Eduard Uttinger. Înainte cu vre-o 40 de ani a emigrat un unchiu al lui, Leopold Novac, dela Brașov la America, unde a strâns o avere de patruzeci de milioane de coroane. După moartea lui, consulul austriac din New-York a dat de știre, ca să se arete moștenitorii. S'au înștiințat mama lui Eduard și cu acesta, care au dovedit, că sunt rude. În curând vor încasa banii. Pentru aceea el însă nu și-a pierdut mintea, căci până la sosirea banilor el rade și tunde mai departe.

Sinucidere pentru 65 de bani. O biată femeie din Neustadt (Germania) rămase în restanță la dare cu 65 de bani. Venind executorul la ea, l-a înjurat și batjocorit în fel și chip. Pentru aceasta a fost dată în judecată, căci nu e iertat să injur pe un funcționar, când el își face slujba. Neputând femeia să plătească cheltuielile de judecată, trebuiă să i-se vândă prin execuție tot ce brumă avea și ea. În noaptea dinaintea execuției, vecinii fură deșteptati de urlete de câni. Eșind în stradă, văzură, că arde casa, unde ședea femeia. Alergară într'acolo și după ce sparseră văzură prin flumi și flacări pe femeie zăcând pe sobă. Ea se spânzurase de grinda după ce dăduse foc casei. Arzând și fumigându-se ea căzuse, moartă pe sobă. Și toată nemuricirea aceasta pentru 65 de bani!

Din tâlhar călugăr înșelător. În județele Dorohei, Botoșani și Iași din partea de meazănoapte a Moldovei, Vasile Codău, vestit tâlhar, băgase groaza în lume prin jafurile și chiar omorurile lui. De câțiva ani, satul de viață de tâlhar, a întrat călugăr în schitul Goroveiu din județul Dorohei, luând numele de Dionisie. A dus-o el câțiva ani în post și rugăciuni, dar se vede, că firea nu și-a putut-o lăpăda. El începu să cutreere satele pentruca să adune bani dela săteni, pentru clădirea bisericii, cum zicea el, de fapt însă pe-

... să petreacă cu ei. Lucrurile ajungând la cunoștința metropolitului Moldovei, a înștiințat tribunalul. L-au urmărit, dar nu l-au putut prinde până acuma pe călugărul înșelător.

Pentru o costiță de purcel. Rabinul francez din Tours (Franța) a căzut în mare păcat! A mâncat într-o crâjmă o costiță de porc. Câțiva Jidani l-au văzut și au venit numai decât întreaga Jidănie de acolo. Jidanii au năvălit preste bietul rabin. L-au bătut măr și l-au aruncat, gol în apă, de unde a scăpat numai ca prin minime. Apoi au ținut sfat mare și l-au dat afară din slujbă. Bietul rabin e acum la Paris, unde e amenințat să moară de foame împreună cu balabusta și cei opt copii.

Un cutremur grozav în Mexico. În zilele zilei, când Madero, învingătorul fostului președinte Diaz aveă să între cu triumf în capitala cu același nume a republicii Mexico, câteva zguduiri puternice de pământ au băgat groaza în poporațiunea de preste două sute de mii a orașului. Cutremurul acesta s'a simțit până departe în America-de-meazăzi (republica Mexico se află în America-de-mijloc). Știrile sosele până acum nu ne arată încă întreaga grozăvie a nenorocirii, căci liniile telegrafice și telefonice au fost stricate pe întinderi mari. În Mexico sunt mii de oameni omorâți de dărâmurile caselor. De sub dărâmurile unei singure cazarme au fost scoase 180 de cadavre. Foarte multe clădiri publice amenință să se surpe. Oamenii au alergat în biserici, ca să se roage. Numai cu mare greutate au putut fi scoși, ca să nu fie omorâți de zidurile, cari se clătinau. Prin părțile dela marginile orașului s'au surpat toate casele. Cei rămași în viață suferă de foame. În apropiere de Mexico eră un lac cât o mare, cu mai multe insule. Toate insulele acestea s'au cufundat în adâncul pământului dimpreună cu satele și locuitorii de pe ele.

Câți Evrei sunt pe pământ? Gazeta „Universul izraelit“ scrie, că numărul tuturor Evreilor de pe pământ e de 11 milioane 817 mii 783, și anume în Europa 8 mil. 942,266; în America 1 mil. 894,409; în Asia, leagănul lor, 522 mii 635; în Africa 341,867; în Australia 17 mii.

Din cele aproape 10 milioane din Europa sunt în Rusia 5 mil. 110 mii 548; în Austria 1 mil. 224,899; în Ungaria 851 mii 378 (aceștia sunt toți „Maghiari“), în Germania 607 mii 862; în Turcia 282,277; în România 266 mii 652 (sunt mai mulți!); în Anglia 238 mii 275; în Holanda 105 mii 988; în Franța numai 100 de mii (dar ei sunt acolo stăpâni), din cari 70 de mii în Paris; în Italia 52,115; în Bulgaria 33 mii 663; în Belgia 15 mii și'n Helveția fericită numai 12 mii 265.

Orașul New-York (din America) are singur preste un milion de Evrei; Varșovia are 254 mii 712; Budapesta 186 de mii; Viena (care are 2 și jumătate ori atâția locuitori cât Budapesta) 146 mii 926; Berlinul, care e mai mare decât Viena, 98 de mii 893; Ierusalimul 53 de mii; Bucureștii 40 de mii 533.

Înșelăciunile cu vânzarea bumbacului. În România s'a descoperit, că unii negustori fac mari înșelătorii, când vând bumbac țaranilor. Aflând dl Nenitescu, ministrul comerțului, despre aceasta, a luat măsură, ca să se curme pungășiile. Anume a hotărât, că fiecare pachet cu bumbac, în

sau alt soi de fire trebuie să aibă scris pe el greutatea pachetului în kilograme și grame și lungimea firului în metru. Pentru fiecare pachet, negustorul să dea asigurarea, că nu a fost desfăcut. Cumpărătorul să nu se încreadă însă, ci să ceară cântărirea pachetului. Să nu se bucure nimeni la un preț ceva mai mic până ce nu se va convinge de ceea ce conține pachetul, ce i-se vinde, deoarece într'adins se fac unele pachete numai de 4 și jumătate kilograme în loc de 5 kilograme, iar negustorul cerând cu câțiva bani mai puțin, cumpărătorul este înșelat cu mult mai mult, căci i-s'a dat mai puțin cu o jumătate de kilogram bumbac. De aceea cântăreală! Când n'are încredere, să se ducă la primărie, unde serviciul de măsură și greutate e dator să cerceteze, dacă s'a făcut o încercare de înșelăciune.

Colecție de purici. Oamenii bogăți, mai ales cei lipsiți de muncă, își fac de lucru colectând (adunând) tot felul de lucruri. Unii cheltuiesc sute de mii de coroane, ca să aibă tot felul de mărci postale, vechi și nouă, de pe tot rotogolul pământului. Alții strâng tot felul de vase, alții arme, alții țesături, alții cărți vechi. În Londra trăiește unul dintre Rotschild, baronul Valter Rotschild, a cărui avere nu e de milioane, ci de miliarde. Acesta are o colecțiune (culegere) mare de — pureci. Preste 2000 de soiuri din animalele acestea, cari chinuiesc corpurile animalelor sugătoare și ale paserilor, sunt așezate frumos într-o casă mare. Cu toate acestea îi mai lipsesc unele soiuri. După străduințele lui de-a câștiga un purice dela Polul-Nord (capătul de meazănoapte al pământului) au fost zadarnice, a dat un anunț (înștiințare) în gazetele din Canada (America-de-Nord), în care făgăduia prețuri mari pentru un purece. Curând după acest anunț a primit dela un vânător din Canada o sticlă sigilată, în care se aflau patru pureci de pe corpul unei vulpi dela meazănoapte. Totodată a primit și niște documente, prin cari se dovedea, că purecii sunt cu adevărat dela o astfel de vulpe, care trăiește înspre Polul-Nord. Vânătorul de pureci a primit pentru aceasta îmbogățire a colecției lui Rotschild suma de 3000 de coroane.

Casele zgârăie-nori în New-York.

Cu cât are un oraș poporațiune mai mare, cu atât sunt mai scumpe locurile de clădit și cu atât sunt casele cu mai multe rânduri, pentru că să încapă cât mai mulți locuitori în ele. Poatecă nicăiri pe pământ nu e locul de casă așa de scump, ca în New-York, unde se opresc corăbiile cu emigranții la America. Aici au început de mult să facă case cu 20, 30 și mai multe rânduri unele preste altele, așa că ți-se pare, că sunt turnuri înalte. Casele sunt făcute de fer și ciment și n'au scări (trepte), ci la mijloc e un loc gol ca o fântână, în care se urcă și se coboară o mașină, în care se pun ceice vor să se ducă sus. Acum vine știră, că s'au făcut planurile pentru o nouă clădire de felul acesta, care va fi cea mai înaltă de pe pământ. E vorba de o casă cu 30 de rânduri de odăi unele preste altele. Preste casa aceasta se mai face un turn cu alte 25 de rânduri, așa că vor fi cu totul 55 de rânduri de odăi unele preste altele. Acest „zgârăie-nori“ va fi cu 111 metri mai înalt decât turnul dela biserica Sfântului Stefan din Viena.

ECONOMIE

Statutele

societății de credit și economie „.....“
din .....

(Urmare).

IV. Capitalul operațiunilor.

§ 15. Afară de capitalul social, alcătuit după cum e prevăzut în § 10, societatea poate întrebuiți pentru operațiunile sale și depunerile făcute de membri ei, precum și împrunăturile contractate de ea în acest scop.

§ 16. În fiecare an, adunarea generală va fixa maximum, la care poate ajunge suma totală a depunerilor individuale precum și a împrunăturilor contractate de societate.

§ 17. Pentru plata obligațiunilor contractate astfel de societate servește ca garanție mai întâiu toată averea socială în ordinea următoare:

a) beneficiul anual;

b) fondul de rezervă;

c) părțile sociale proporțional cu mîsa socială a fiecăruia, precum și, după toate acestea, averea fiecăruia.

În caz, când capitalul social nu este încă întreg vărsat, societatea poate constrânge pe membri să verse toată partea socială subscrisă de fiecare din ei, pentru a putea face față obligațiunilor sale.

§ 18. Depunerile se primesc:

a) fără termen, până la cel mult o sută coroane pentru fiecare depunător, cu condiție ca retragerea lor să fie cerută cu cel puțin zece zile înainte;

b) pe termen, în condițiunile stabilite de adunarea generală. Acest termen însă nu poate fi mai scurt de șase luni.

§ 19. Dobânda pentru depuneri începe să curgă la o lună după ce s'au făcut fracțiunile de lună nu sunt socotite.

Aceasta dobândă să fixeză în fiecare an de adunarea generală. Ea nu poate fi mai mare de 6 procente pe an.

§ 20. Dobânda se plătește la sfârșitul anului social sau în momentul restituirii capitalului depus. Dobânda neretrasă se înscrie după două luni, ca un nou depozit, fără termen.

§ 21. Fiecăru depunător i-se liberează un libret, în care se înscriu toate operațiunile sale cu societatea și care se restituie societății după retragerea depunerilor și încheierea definitivă a conturilor.

§ 22. Depunerile nu se pot cedă decât în urma unei încuviințări făcute de consiliul de administrație, care va pune vîza sa pe libret și pe chitanțele depunătorului.

§ 23. În caz de pierdere a libretului, administrația poate elibera un nou libret pe numele persoanei înscrise în registrele sale, îndeplinind formalitățile prevăzute de § 14.

V. Despre împrunăturile acordate de societate.

§ 24. Împrunături se pot acorda prin consiliul de administrație numai membrilor societari, conform dispozițiilor cuprinse în aceste statute.

§ 25. În fiecare an adunarea generală, în urma propunerii consiliului de administrație, stabilește maximum sumei, ce se poate acorda ca împrumut unui membru al societății sau unui nesocietar pe credit personal sau real.

§ 26. Consiliul de administrație, înainte de-a acorda împrumuturile, trebuie să țină samă nu numai de însușirile morale și de putința de-a plăti (solvabilitatea) împrumutatului, ci și de scopul, pentru care se cere împrumutul, dându-se preferință împrumuturilor pentru scopuri productive, de exemplu pentru cultura pământului, pentru cumpărare de vite sau pentru industria și comerțul agricol.

Consiliul de administrație nu este obligat a împrumuta nici chiar pe membri societății, dacă așa va crede de cuviință și este asemenea în drept să fixeze suma împrumutului la oricare cifră va aprecia sub maximul hotărât de adunarea generală.

§ 27. Scopul împrumutului se va arăta în actul de împrumut și consiliul de administrație va fi dator să supravegheze întrebuințarea lui.

§ 28. Adunarea generală fixează în fiecare an maximul dobânzii de luat de societate pentru împrumuturile acordate membrilor societari.

§ 29. Împrumuturile se acordă de către consiliul de administrație de regulă pentru termene până la un an, care pot fi prelungite de consiliul de administrație încă cu cel mult doi ani.

Consiliul de administrație poate da delegațiune președintelui pentru a acorda împrumuturi mici, sub ratificarea ulterioară a consiliului.

Maximul acestor împrumuturi mici se fixează de consiliul de administrație.

§ 30. Pentru termene mai lungi, împrumuturi nu se pot acorda, decât prin voitul Adunării generale, care stabilește în acest caz și termenele parțiale de plata împrumutului.

§ 31. În orice caz societatea își rezervă dreptul de-a rezilia contractul de împrumut și a reclama plata lui în următoarele cazuri:

a) când debitorul nu întrebuințează suma împrumutată pentru scopul arătat în actul de împrumut;

b) când debitorul sau garanții lui cad în stare de nesolvabilitate sau nu mai prezintă siguranțe îndestulătoare pentru plata împrumutului;

c) în cazurile, în care societatea ar fi silită să restituie depunerile și împrumuturile contractate de ea sau să procedeze la lichidare.

În aceste cazuri se va acorda debitorilor un termen de o lună, în cursul căreia să-și achite datoria.

§ 32. Împrumutatul are totdeauna dreptul să-și plătească, integral sau în parte, datoria înainte de termenul stipulat.

În acest caz dobânda nu se va plăti decât pentru partea din capital, care rămâne împrumutată și numai pentru timpul, cât rămâne în mâinile împrumutatului.

§ 33. În toate cazurile împrumuturile contractate la societate trebuie să fie asigurate astfel, încât să nu fie nici o primădie pentru societate.

Ele pot fi acordate pe credit personal sau pe amanet (zalog). Împrumuturile pe credit personal și fără gir se vor acorda numai excepțional și pentru sume mici, a căror cifră maximală se va fixa de consiliul de administrație. La nici un caz suma împrumutată fără gir nu va trece peste 3/4 din sumele depuse de societate.

Pentru împrumuturile pe credit personal și cu gir, consiliul de administrație va

fixa suma, până la care o persoană poate fi admisă a semna ca girant.

La împrumuturile cu gir sau pe amanet se va avea în vedere, ca suma împrumutată să fie cel puțin de două ori așa de mare ca averea giranților sau averea nemiscătoare amanetată, după ce s'au scăzut din ea alte datorii, cari le-ar mai apăsa.

Când banca face avansuri societărilor pentru cumpărări de vite, semințe, instrumente agricole etc., acestea vor fi considerate ca amanetate din momentul cumpărării lor și până la achitare.

§ 34. Dacă într'un moment dat societatea va dispune de fonduri mai mari decât ar putea să fie întrebuințate în localitate în modurile prevăzute mai sus, Consiliul de administrație va fi obligat să depună imediat spre fructificare suma disponibilă la una sau mai multe bănci mari, sigure, hotărâte de mai înainte în adunarea generală a fiecărui an social. (Va urma).

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

4 Iunie: Baghion, Macău, Petelea.

5 Iunie: Bichiș, Chichinda mare, Ciadnadul sârbesc și nemțesc.

6 Iunie: Baia mare, Cincul mare, Murăș-Oșorheiu, Odorheiu.

7 Iunie: Ferihaz, Pojon.

8 Iunie: Baia de Criș.

9 Iunie: Cehul din Selagiu, Dobra.

10 Iunie: Panticeiu.

11 Iunie: Carțfalău, Görcsön, Macfalău, Moldova nouă, Petriș, Racoșul de jos, Rodna veche, Șeica mică, Sighișoara, Șintereag, Turda, Vințul de jos.

12 Iunie: Bichiș Ciaba, Jombolia, Oradea mare.

14 Iunie: Halad, Mercurea, Teaca.

15 Iunie: Capolnaș-Olafalău, Komárom, Sepsi Sânt-Georgiu.

16 Iunie: Mănăsturul-ung.

17 Iunie: Arad, Bercăș, Bonțida, Cisnădie, Ciuc-Sepviz, Zabola.

19 Iunie: Almașul mare (com. Cluj), Batania, Berzava, Blaj, Cason, Cermeni, Haroseherce, Lugoș, Ieciu, (Maros-Vécs), Iernut.

20 Iunie: Agnita.

21 Iunie: Corond.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Oărți și reviste.

Dictionarul Universal al Limbei Române de *Lazăr Săneanu*, Doctor în Litere al Universității din Lipsca, Laureat al Academiei Române și filologul bine cunoscut, ale cărui lucrări filologice și folkloristice au avut atât răsunet.

Dictionarul Universal al Limbei Române este un mic lexicon, în genul micului Larousse sau Brockhaus: complet, conștiincios, exact.

Conține explicații și definiții scurte și lămurite ale întregului vocabular român, al tuturor termenilor de știință — în cel mai larg înțeles al cuvântului — de artă, literatură, comerț și industrie cuprinde nomenclatura mitologiei și folclorului, o interesantă etimologie a vorbelor populare și, ca supliment, un vocabular general biografic, geografic și istoric, cu privire specială la România și țările locuite de români.

Toate acestea sunt concentrate în 1000 pagini de text pe 2 coloane și au fost completate, revăzute și sporite în a doua edițiune, care a apărut de curând.

După cum se vede este o lucrare de cel mai mare interes și folos pentru toți acei cari se indeletnicesc cu limba românească: scriitori,

profesori și învățători, avocați, medici, preoți, ziariști, comercianți, studenți și elevi, precum și pentru marele public cetitor al limbii române.

Dictionarul se găsește de vânzare la: Librăria »Foi Poporului«; Librăria Arhidieceșană, Sibiu; Librăria W.K. Rafft, Sibiu; Librăria Ciureu, Brașov; Librăria Murășianu, Brașov; Librăria Seminarială, Blaj; Librăria Diecesană, Arad; Librăria Tribunalei, Arad; Librăria Ieronim Preda, Făgăraș; Librăria M. Onișor, Năsăud; Librăria »Aurora«, Ghelie. Prețul 8 coroane plus-porto.

Se poate procura și prin oricare altă librărie sau direct dela editori: Tipografia I. Samița și D. Baraș în Craiova (România).

Poșta Redacției.

Andr. Farcașiu, Viena. Originea principalilor români, de Onciul, costă 4 cor. Români și Dacia Traiană tot de Onciul, costă 1 cor. Luptele Românilor cu Turcii până la Mibai Viteazul, de I. Bogdan, costă 2 cor. Porto deosebit, în pachet 72 bani. Se află de vânzare la librăria »Foi Poporului.«

Stefan Colceriu în D. Epistola trimisă am dat-o respectivului.

Unui interesat. Pentru a afla ce împrumut se poate da pe un loc e de lipsă a se face prețuirea acelu loc. Întreabă pe la D-voastră cine e bărbatul de încredere al numitului institut și te pune în înțelegere cu el s'au apoi scrie la institut și cere informațiile de lipsă. Prețuirea se poate face de multe ori și prin notarul comunal, dacă nu este un bărbat de încredere în apropiere.

Panciova. La începutul luni viitoare.

Longin Sântu. Am trimis la Aiud epistola cu adresa cerută.

Danil Mihai, Rusia. Am primit Cor. 12:65. Psaltirea a costat cu porto la oaltă Cor. 8:45. Restul de C. 4:20 s'a adaus la »Foia«, care e plătită acum până în luna lui Aprilie 1912.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Loc deschis.

Presa medicală din Pesta serie: La **durere de nervi** și ipocondrie, cari se produc prin stricarea stomacului, se pot cura cu succes admirabil cu apa amară **Franz Josef**. În general la copii e destul să se dea din apa »Franz Josef« 1 până 2 lingure de mâncare pline, la cei bătrâni jumătate până trei pătrare din un pocal de vin. Să poată căpăta în prăvăliile de apă minerală și în farmaci.

La **băile Lipik** e deja mare frecvență de oaspeți, așa încât numai puține din odăile hotelului direcțiunii mai pot sta la dispoziție. Deci e în interesul acelor cari voesc a petrece acolo, ca încă la timp să-și rezerveze odai. Însinuările în sensul acesta sunt a se adresa la Direcțiunea băilor.

Copiii familiei regale din Italia îndată după întărcare au fost nutriți cu preparatul nutritiv **Phosphatine Falières** care este un mijloc de recomandat pentru a putea crește copiii sănătoși și viguroși, fiind feriți și de morburii. Medicii vestiți de copii au constatat unanim, că nutrirea copiilor înainte de întărcare are cel mai bun efect, dacă Phosphatine Falières să dea copiii fiartă în lapte. În cazul acesta nu trebuie să ne temem de neregularități de mașe, iar dezvoltarea e foarte excelentă, așa că părinții cei mai îngrijiiți nu au a să teme de nimic.

Făina lactată
NESTLÉ

Este dovedită după o lungă experiență caldă bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vărsăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura »Ingrijirea Copiilor« se poate avea gratuit de la **NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11**

KALODONT
PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE BURĂ
 de vânzare la:
PĂPUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 13 Iunie st. n.
 Cor. 17,60 până 19,— de hectolitru

Orza	7,20	8,—	"	"
Orza	8,80	10,—	"	"
Grâu	3,50	4,—	"	"
Cartofi	—	—	"	"
Cartofi	—	—	"	"
Cartofi	36,60	36,60	la	100 chilo
Cartofi Nr. 3	35,80	35,80	"	"
Cartofi Nr. 4	34,60	34,60	"	"
Cartofi Nr. 5	180,—	196,—	"	"
Silozină	190,—	195,—	"	"
Carne de porc	55,—	60,—	"	"
Sân brut	78,—	82,—	"	"
Sân de lumină	32,—	32,—	"	"
Sân de lumină topit	64,—	64,—	"	"
Săpun	5,—	8,80	"	"
Țăie	7,70	8,—	la met. cub	"
Țăie de foc neplutite	6,50	6,95	"	"
Țăie plutite	1,80	1,85	la litru	"
Spiriți rădăcină	1,70	1,80	"	"
Spiriți ordinari	1,20	1,80	la chilo	"
Carne de vită pentru supă	1,20	1,80	la chilo	"
Carne de vită friptură	1,80	2,40	"	"
Carne de vită vitel	1,—	1,60	"	"
Carne de porc	1,52	2,—	"	"
Țăie 10 bucăți	—,50	—,57	"	"
Țăie pășar de miel	—,70	2,40	"	"
Carne de cal	—,80	1,20	"	"

In Budapesta in 14 Iunie st. n.

Orza de Tisa 78 chilo	Cor. 13,—	până 13,20	la 50 chilo
"	79	13,05	13,20
"	80	13,15	13,20
Silozină	9,05	9,25	"
Orza	8,60	8,65	"
Orza	8,30	9,—	"
Carne de porc	—	8,70	"

Carne de porc Cor. 172,— până 176,— la 100 chilo

Silozină . . . . . 148,— > 153,— > > >

Sânătăț de lăptărie C. 148,— până 150,— la 100 chilo

trifoiu > 116,— > 146,— > > >

Carne de vită pentru untură C. 1,60 până 1,67 la chilo

carne > 1,60 > 1,80 > >

Țăie . . . . . > > > >

Prețul banilor in 14 Iunie n.

	comparat:	vândut:
Salbei	Cor. 11,37	11,37
100 Lei, hârtie	24,75	95,10
100 Lei, argint	93,—	94,70
100 Leu turcești, aur	21,45	21,85
1 leu englezesc	23,82	24,02
100 marce, aur	117,—	117,45
100 " hârtie	117,—	117,45
100 Napoleon	13,94	13,92
100 Ruble rusești, hârtie	253,50	253,75
100 " argint	242,—	245,—

Licitatiune minuendă.

Reprezentanța artistică comunale din Velf prin hotărârea sa definitivă dată sub nr. pr. 2—1911/11 prin aceasta face cunoscut, că localul de cârcămarit cu dreptul de vânzare a becurilor, care s'în posesiunea comună, se cesăndează pe timp de trei ani încontinuu, începând cu 21 Iunie 1911 st. n. Licitatiunea se va ținea la casa comună din loc în 18 Iunie 1911 la ora 1 d. a. Prețul de achiziție e 300 coroane. Condițiunile mai de aproape pentru cei interesați se pot vedea în cancelaria notarială din loc în oarele oficiale. Velf, în 29 Maiu 1911. Muszka Aladár, notar. Armiian Dinu, jude.

Hotel și prăvălie de arândat.

In atențiunea Mărginenilor nostri!

Pe linia ferată Hațeg—Caransebeș, în comuna Bonțariu, (comitatul Hunedoarei) vis-à-vis cu gara, se află un Hotel împreună cu prăvălie, care se poate lua în arândă pe lângă condițiuni favorabile. E de dorit ca reflectantul să fie un Mărginean. Informațiuni mai de aproape da administrația „Foi Poporului”. Pentru răspunsuri în scris a se alătura o marcă de 10 bani. 179 2—3

Pentru căsătorie.

Caut de soție o fată sau văduvă cam până la 35 ani. Să fie o bună economă, să se priceapă bine la prăvălie, vie, grădina de legume, cari are a le conduce în timpul oarelor, când sunt ocupat cu oficiul. Eu sunt ofițiant de stat cu drept de pensiu și cu salariu anual 1000 cor. precum și proprietar cu economie bună. Sunt văduv și fără copii. — Scrișorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite la adresa respectivului. 168 1—3

Nu uita

stimatelor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

TEVI

din fer covăcit, țevi din fer turnat, țevi de plumb, țevi de lut în toate formele, aranjeri de closete, articli pentru instalațiuni, armaturi de cusător, oferează

Andreas Rieger
 prăvălie de fer în Sibiu.

195 (Instalateuri primesc rabat) 1—3

Lemne de foc ușoare.

Scânduri (marginii) de 1 metru de lungi cum și trunchi, cu vagonul sau în detail; apoi l. lemne de fag pentru foc, neplutite, tăietate și netăietate, recomandă

Eduard Zimmermann
 Sibiu, strada Trenului (Bahngasse) Nr. 14.

O casă

civilă, parte suprafață, parte etagiu, constătoare din 6 odăi, 2 culine și 1 odăie manzart, în centrul orașului, este din mână liberă de vânzare. Informațiuni mai de aproape se dau în cancelaria Dr. Boncz, Sibiu, strada Cisnădiei 34. 117 7—

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fleri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ
 Sibiu, strada Urezului 20.

Cum se poate curăți sângele?

Un scriitor de medicină, Dr. W. Tescher, zice: „Cui îi circulă ușor sângele prin vine, acela de regulă e sănătos trupește și sufletește, acela se simte fericit, pentru că sănătatea are ca rezultat viașie, viață și voie de lucru”

In caz contrar, când sângele circulă greu prin organism, omul trebuie să fie bolnav atât trupește cât și sufletește, obosit, fără poftă de viață și lucru. Acesta e în adevăr fapt care își are urmările lui.

Noi știm, că omul normal în aer mult de oxigen reînvie pe deplin, simte deosebită energie și putere, iar apetitul crește în proporție cu prestarea lucrului.

Oxigenul îl respirăm prin plămâni. Tot sângele se strecură prin plămâni și prin aceasta se umple cu oxigen, pentru că sângele normal sănătos e, chimice astfel compus, că oxigenul se nisuește să se împreună cu el.

Fiind sângele sănătos, el nu poate primi destul oxigen; lipsind oxigenul, organismul nu poate prelucra din destul stoffele nutritoare: între astfel de împrejurări în loc de căldură și putere de viață, stoffele nutritoare numai îngreunează sângele și ori-ce mistuire, prin ceace se produc o seamă de boale, îndeosebi boale cari împedecă o mistuire cum se cade și circulația sângelui regulată. Intre acestea sunt: lipsa de apetit, mistuirea rea, nervositate, aglomerare de sânge în cap, lipsă de energie și insomnie, dureri de spinare, gicht, reumatism gălbinaș, îngrășare, lipsă de sânge, cele mai multe boale de piele, dureri de ficat și ficat, dureri de inimă, boala apei, boale de răunchi, dureri în oase, hemoroide, astma, ologiri, dureri de cap, picioare reci, catar, aprinderea organelor de resufare și de mistuire, precum și alte multe boale.

Intr'un astfel de caz nu are nici un înțeles a vindeca numai boala, ci trebuie curățit sângele întreg, e de lipsa o reînnoire fundamentală a sângelui.

Cine pricepe aceasta, acela se va convinge ușor, de ce cu renumitul mijloc de sânge „Blutsalznahrung” (sarea nutritoare pentru sânge) a lui Dr. Schröder se pot obține succese atât de escelente. Așa scrie de exemplu o doamnă dela scaldă Reinerz:

Vă fac cunoscut că eu de 6 zile folosesc sarea nutritoare pentru sânge cu succes bun. De trei ani sufer de dureri ușoară de plămâni, iar în timpul din urmă am suferit de lipsă de apetit și totală nervositate, care s'a arătat mai ales prin somn nelinițit și mare oboseală, aceasta în zilele din urmă s'au micșorat. Gertrud Quandt

Domnul H. Zimpel din Borna se exprimă în acelaș fel, el scrie:

Eu nu pot trece cu vederea ca să nu vă exprim cea mai mare mulțumită pentru trimiterea de probă și gratis a cutiei de sarea nutritoare pentru sânge precum și pentru a doua trimitere pe bani. Eu le-am folosit conform ordinațiunii date și am obținut un succes deosebit. Nu numai neajăsurile cari s'au produs din cauza nervilor slabi, ca treseritură etc. ci și s'au greu, oboseală și ori-ce rivnă de a face ceva, ba ce e mai mult m'au surprins, că — suferind și de dureri de dinți — după ce am folosit sarea pentru nutrirea sângelui, unflăturile gingiilor au dispărut eu totul. Pe scurt circulațiunea sângelui care e baza sănătății, au fost așa de bine întărită încât aproape nu o se mai micșoreze. În urma a-estora recomand ori-cui acest mijloc bun pentru boalele susnumite.

Astfel de recomandări stau la dispoziție cu miile:

Că aici e vorba de un adevărat mijloc bun, să poate vedea și de acolo că pentru bunul succes se garantează și să trimită ori-cui o probă gratis.

E de ajuns a te provoca la cele scrise aici și a cere prin o carte postală dela Dr. med. Schröder G.m.b.H., Berlin 35 Postfa. A. 80. o decă de probă din sarea pentru nutrirea sângelui, care se trimite îndată ori-cui gratis. Deasemenea se trimite și o cărticică, care dă explicațiuni asupra deosebitelor boale. Și cartea aceasta se capătă fără spese. Nu trebuie să se trimită bani ci numai adresa esactă și aceasta e de ajuns.

Cel mai ieftin izvor de cumpărare!

pentru rețea (pânză) contra muștelor, im-
pletură de sârmă cu ghimpi, apoi imple-
titură de sârmă sulfată cu zinc pentru antra-
pozite și închisori la

Andreas Rieger

prăvălie de fier în Sibiu. 193 1-2

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului“, unde sunt
citite de mii de persoane de pretutindena,
din toate țările și din toate cercurile sociale,
atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel
mai potrivit organ pentru publicarea a tot
felul de inserate: pentru ocuparea sau cău-
tarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări,
cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in-
stituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de
mărfuri și articli ce trebuie persoanelor
singuratiche sau în familie. — Informații asu-
pra pretului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“.

Un izvor al sănătății e Limonadă spumegătoare

liberă de alcool și pregătită din

Bomboanele de limonadă spu- megătoare a lui Marsner

(gustul smieurii, citroanelor, fragilor, cireselor
și aprisoarelor). Să vinde în pastile cu 2 și 4
filieri și în săculețe patentate cu 2 și 5 filieri.

Veritabilă numai cu marca de alături.

Consemnare anuală de 80 milioane buccii
Bricsa, Bismarck, Cacao. 164 5-5

Singurul producător:

Prima societate pe acții bohemă pentru
fabricarea de zaharicale și chocoladă
orientală, Kgl. Weinberge

vormals A. MARSNER.

Reprezentant: Henrik I. Schiffmann
Budapest, VIII. Jozsef körut 63

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bar-
tilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. În Sibiu;
în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița
Genei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei
și str. Cisnădiei În Bistrița: farmacia lui Herbert.
Sebeșul-săseșe, farmacia Lederhiler; Sighișoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindena apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit
3 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 25 81-

Ce-e? Tata mi-a permis. Sunt numai învățatori de
cigarete JACOB-ANTINICOTIN.

Ateți! Veritabile numai în cutii mici de cigarette
cu numele Jacob. 38 18-24

În America unicul Depozit de cărți românești Biblioteca Română în New-York

65 St. Marks Place.

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Re-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
sornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceu-
tice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adă-
gând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloace și tri-
miterea de abonamente pentru „Foia Poporului“.

Ocaziune foarte rară

de a-și putea cineva procura o garnitură de treerat constatătoare din
1 Motor 8 pe 10 cai putere, încălzit cu benzin. 1 Treerătoare de 1000 m/m cu
dublu curățitor, 1 Elevator pentru făcut șire de paie și 1 Treerătoare de trifoiu
care dă trifoiul de tot curat gata pentru a se putea vinde.

Aceasta garnitură numai 10 zile a funcționat așa, că se vinde cu deplină
garanție ca și una nouă, cu preț și condițiuni de plată foarte avantajoase.

Doritorii să se adreseze firmei

166 5-6

SAM. WAGNER

Prima turnătorie de fier Sibiană, fabrică de mașini agricole, atelier de mori și
mare prăvălie de fier

Sibiu—Nagyszeben, Piața Fanului Nr. 1

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszeben

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparaturile se execută conștientios pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de articli și părți singuratiche
ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 23-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățatori și preoți români gr-or. și gr-cat. dela așezămintele confesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagubă la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până
la finea anului 1910 . . . . . K 5 003,540 78
Capitale asigurate pe viață 4.834,801 12
achitate 4 571,035 31

Starea asigurărilor cu
sfârșitul anului 1910 { foc K 119,839,982
viață „ 11,020,206
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.428,317

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul iusti-
tutului în condiții favorabile.

Un băiat

se primește ca învățăcel de prăvălie la
Nicolae N. Tinteș
 comerciant
 Săliște (comitatul Sibiiului).

189 2-5

Baie de cură de rangul prim

SLAVONIA

Izvoare calde, ce conțin 64 C.
 Jod alcalic murlat

VINDECĂ SIGUR

reumatism, ischias, organele de mistuire,
 diabetes, boalele de constituție, boalele
 de copii, durerile de osse și exudate.

125 Deschis întreg anul! 6-8
 Prospecte se trimit la dorință gratis!

ATENȚIUNE!

50.000 părechi de ghete.

4 păr. de ghete numai cu Cor. 8 50.

Din pricina încetării plăților la multe fabrici
 mari, am fost însărcinat a vinde o mulțime mare de
 ghete, mult sub prețul de fabricare. As fel vând ori
 și cui 2 părechi de ghete cu șinor pentru bărbați
 și 2 părechi pentru dame, de piele bună sau
 rezgă, galoșaji, cu talpă bătută cu cuie, foarte ele-
 gante, fasonul cel mai nou, mărimea după Nr. Toate
 4 părechile costă numai Cor. 8 50. 293 4-1
 Expedare cu rambursă dela

Exportul de ghete a lui S. Urbach,

Oracovia (Austria) Nr. 444.

Schimbul e admis sau banii retur.

Frumusețea.

Cea mai frumoasă dorință a fiecărei dame
 este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și
 pentru a ajunge acest scop, să folosească de
 orice ocazie, își vâpșește fața cu mijloace de
 necrezut, deoarece în cele mai multe cazuri are
 de urmare, că fața în loc să devină mai fru-
 moasă, să ruinează în de așa, încât este lipsă
 de timp lung și de o îngrijire extrem de mare
 până ce să restaurează iarăși.

Rezultatul unic în lume, ce l-a obținut
 fa macistul din Arad Clemente de Földes cu
 Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franța
 și Germania), a îndemnat pe mulți a imita
 acest mijloc de renume universal, nestricăcios
 și care singur are efect miraculos contra tutu-
 ror necurătențiilor din față, pistrii, pete de
 ficat, bubuțe etc. Aceasta natural, că nu a succed
 nimănui, de oarece secretul preparării Margit
 Crèmei nu-l știe decât inventatorul și produ-
 centul, care își păstrează acest secret, pregă-
 tind întotdeauna singur acest preparat. Mar-
 git-Crème este prin urmare tot egal, prelu-
 crarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză
 efectul este rapid și sigur. De aceea să admo-
 niază damele cu toată seriozitatea a nu-și unge
 fața cu toc felul de alifii; să se folosească
 numai un astfel de mijloc care să recomandă
 și de medici vestiți englezi, americani și fran-
 cezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestrică-
 cios și pentru conservarea frumuseții. Acest
 mijloc cosmetic (de frumusețe) pe renume uni-
 versal este Margit-Crème a lui Földes, care
 deja după o folosință de 4-5 zile schimbă
 total pielea feței, depărtează pistrii, petele de
 față, zgrăbunțele, mitesserii, roșata feței și a
 mânilor, dă feței frumusețe ideală, vioicune și
 înfătoșare tinerescă. Pe lângă aceasta Margit-
 Crème e deplin nestricăcios. Un borcânel costă
 1 Cor. unul mare 2 cor. Săpun-Margit 70
 fileri. Pudră-Margit (albă, roșă și crème) 1 C.
 Toate mijloacele aceste se pot folosi și sepa-
 rate Margit Crème a lui Földes să capătă în
 toată lumea în fiecare farmacie mai mare, dar
 dacă undeva nu s'ar afla să ne adresăm direct
 la inventatorul: Clemente de Földes,
 farmacist în Arad. 110 4 8

Se capătă în Sibiu la farmacile:

- Karl Frisch, farmacie.
- Fabri in Guido, farmacie.
- Gustav Meltzer, prăvălie de săpunuri.
- Meltzer, parfumerie.
- F. C. Molnar, farmacie.
- Morscher Károly, drogerie.
- Müller Károly, drogerie.
- Piszl Károly, drogerie.
- Rummler Erwin, farmacie.

în Agita la Fröhlich Vilmos.
 în Kaposvár la A. W. Jäger.
 în Mezősas la Obert József.

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
 dacă să răspundă pretin-
 denes, în toate țările, în toate
 cercurile sociale. Pentru acest
 scop să ofere îndeosebi insera-
 rea în „FOAIA POPORULUI”.
 Informații să dau și comande
 să primească la administrația
 FOAIA POPORULUI.

IOSEF R. MEISTER

zugrav de case și pictor de decorațiuni în Sibiu,
 strada Vițelilor Nr. 7 și strada Wachsmann Nr. 80.
 (Conradswiese) primește tot felul de

Lucrări de zugrăvit

după modelele cele mai nouă și mai moderne, picturi
 de biserici în execuție excelentă prin întrebuintarea de
 diferite pietri colorate ce se folosesc la ornamentare,
 spoires (colorarea) de edificii și școale, pe dinlăuntru
 și dinafară, etc. Lucru solid. Prețuri foarte ieftine.
 Edificii nouă și lucrări comunale se iau îndeosebi în
 considerare. 191 2-6

Pe nimic un aparat de fotografat

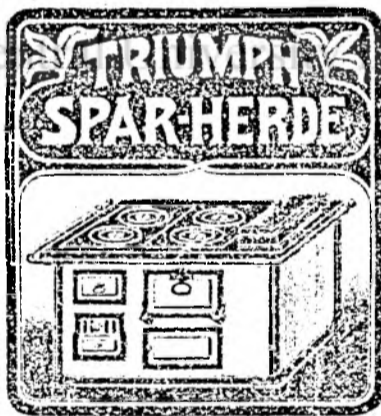
primește ori cine, execuție precisă, 4x4
 mărime, cu care se poate fada fotografia
 fără a avea cunoștințe deosebită, pe lângă
 comandarea sculelor complete, ce trebuiesc
 la aparat, dimpreună cu
 școala de învățat și fo-
 tografie de probă, se tri-
 mite contra rambursă de
 numai Cor. 1 80 Leop.
 Schaeffler, Wien
 XVI/2 Lerchenfelder-
 gür el 5/52. Nu e jucărie,
 ce nu convine se trimite banii înapoi. 197 1-1

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărată și
 vremea de azi e bătătoare la o mulțime de
 oameni, a căror sânge și sucuri trupesci sunt
 fiate și cari în urmă urșurii din tinere și
 deprinderi rele și-au sduncinat sistemul nervos
 puterea spirituală. E timpul suprem ca
 stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să
 cineva care să dea tinerimei desu în. bine-vo-
 sincere și amănunțite în tot ce privește viața
 ală, — trebuie să fie cineva cărui oameni să
 incredințeze fără teamă, fără sfială și cu încre-
 năsurile lor secrete. Dar nu e în deajuns
 destăinui aceste năcășuri ori și ui, ci trebuie să
 adresăm unui as fel de medic specialist, conștient
 care știe să dea asupra vetei sfaturi bune și
 și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual
 atunci apoi va încerca existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și per-
 acest scop e institutul renumit în toată țara
 D-ului PALOCZ, medic de spital, specializat
 (Budapesta VII, Rákoczi-ut. 10), unde pe lângă
 discreția cea mai strictă, primește oricine (a
 bății (cât și femeile) deslușiri asupra vetei secrete
 unde sângele și sucurile trupesci ale bolnavului
 curată, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se
 bazează de materiile de boală, chinurile sufere-
 i se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice
 PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede
 radical cu metoda sa proprie de vinde
 chisr și casurile cele mai negese, ranele și
 boalele de țeve, beșică, nervi și și a spindrel, în-
 puturile de confus e a minții, urmările onan-
 ale sfîlșitului, erecțiunile de spaimă, s'ăbirea putere
 bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sân-
 de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
 ești. Pentru femei o sală de așteptare separată
 și eșire separată. În ceea ce privește cura, depă-
 țarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din orice
 cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere
 i se va da răspuns amănunțit foarte discret
 scrisoare (în epistolă e de ajuns a se altura a
 mai marca de răspuns) Limba română se vorbește
 perfect. După încheierea curei, epistolele se ad-
 ori la dorință se retrimite fiecăruia. Institutul se
 grijește și de medicamente speciale. Vizitele se
 încep începând dela 10 ore a. m. și până la 6 ore
 p. m. (Dumineca până la 12 ore a. m.) Se cu-
 rează și cu Ehrlich 606. Adresa: Dr.
 PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest 12
 Muzeum-körsut 13. 58 22

Cuptoare „Triumph“

în toate mărimile și diferitele execuții.

Marca „TRIUMPH“ patent

Catalog se trimite la dorință gratis și franco.

Triumph-Werke Ges. m.
 b. H.

200 1-8

fabrică de cuptoare și sobe

WELS, Oberösterreich (Austria-de-aus)

Reprezentant în Sibiu:

JOSEF JIKELI, strada Cisnădiei 47.

Serviciu solid, prompt și conștientos.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică 11 13-80

E. PUERCE, Sibiu—Nagyszeben

Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

AVISO!

PRĂVĂLIE DE HAINE

pentru dame și domni

Josef Schlesinger

198 1-

Piața mare Nr. 22 se află dela 1 Iulie n. 1911 în
 Strada Cisnădiei Nr. 31

Până la mutare vând toate hainele pentru dame și domni cu prețuri
 foarte scăzute.

Cine ar lua de soție
 de 20 ani, orfană de părinți, cu o
 avere de 400.000 cor. Numai oferenți serioși
 (dacă nu au avere) să scrie pe adresa Fides,
 Berlin 18.
 197 2-6

ATENȚIUNE
50,000 părechi de ghete!
 4 părechi de ghete numai pentru Cor. 750.
 Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici
 care au fost însărcinate a vinde o mare cantitate de
 ghete aduc sub prețul de fabricare. De aceea cu
 2 ani și 2 părechi de ghete au ginoara pen-
 tru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau
 roșie, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu
 cașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimile după
 măsura. Toate 4 părechile costă numai Cor. 650.
 Expedate cu rambursă.
C. GRÜNER, export de ghete, Cracovia Nr. 193.
 Schimbul e admis și banii retour.

Berea albă și neagră
 din
Bereria dela Trei-Stejari
 în SIBIIU
 este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
 căutată și se bea
 cu plăcere de toți
 cari o cunosc, atât
 la orașe cât și la
 sate. 107 11-

Că berea noa-
 stră e foarte cău-
 tată se poate vedea
 și de acolo, că cum-
 părătorii se înmul-
 țesc mereu.

Marca de scutire: „Anker“

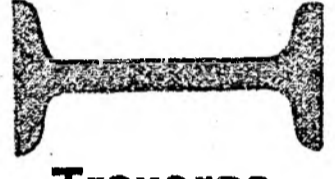
Liniment, Capsicl comp.,
 Indusitor pentru
Anker-Pain-Expeller
 este un leac de ceață valorat de mult, care
 sî folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
 la podagră, reumatism și rēalii.

Atenție. Din cauza imitațiilor de ceață vx-
 loare să fim precauți la cumpărare
 și să primim numai sticle originale în
 patele cu marca de scutire „Anker“ și cu
 etichete Richter. Cu prețul de 90 fl., C. 1.40
 și Cor. 7— să capată aproape la toate far-
 maciile. Depozit principal la Leul Török,
 farmacist la Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. ::
 Șoseaua Elisabeta Nr. 5 sou.
 Expediție silnică. 298 44-42

Porland și
Romancement
 de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse
Stucătură de trestie.
 Împletitură „Bacula“
 Materialul de zidit în viitor.
 : Ieftinește orice zidire. :

Impletituri de sârmă
 cu ochiuri în ori ce mărimi și gro-
 simi a sârmei, pentru tot felul de
 închisori. 113 11-32

VH W
 Fier de Cudst în rude,
 fier modelat, fier în rude
 și fier de Inchelat
 în 600 profile și dimen-
 siuni se află în depozit.

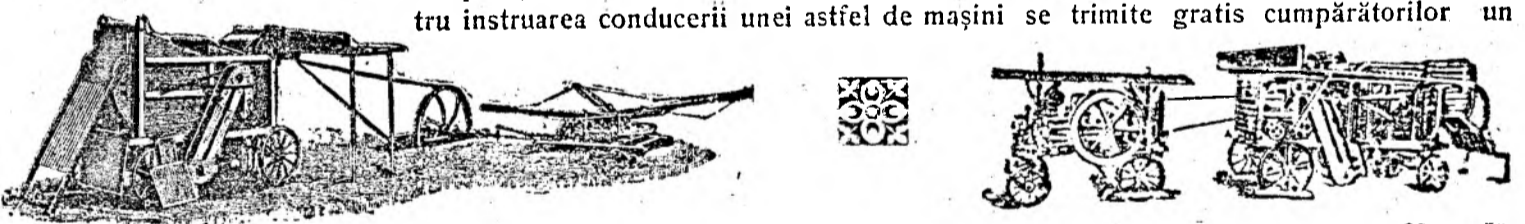
TEVI
 de fier co-
 văcit și fi-
 turnat pre-
 cum și Fi-
 tings
 Pumpa pentru fântâni și alte
 industrii
 Sfredele de găurit pământul
 și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Frații Gömöri Magazin dela fabrică * **Budapesta, IX., Boráros-
 tér Nr. 2.**

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pen-
 tru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteur.

Construcția cea mai nouă. 83 14-52

Mai departe recomandăm economilor
 mașini de sămănat, construcția cea mai
 nouă, tăvăluguri pentru sdorbitul pie-
 trisului și tot felul de mașini economice,
 apoi mașini pentru fabricarea de cără-
 midă, țiglă de coperit, țiglă de ciment
 pentru coperit, alte mărfuri de ciment,
 precum și forme de fier pentru fabrica-
 rea de țevi de ciment și țevi la fântâni
 și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îmblătīt și curățit,
 cari merg foarte ușor, cu întocmirea în
 formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a
 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblătī.
 Mașinile numite mai sus le liferăm pe
 lângă deplină garanție și condiții avan-
 tagioase de plată.
 Cumpărători serioși, cari se interesea-
 ză de mașinile noastre, îi cercetăm noi
 acasă personal pe speșele noastre, prin
 ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea a-
 gentului, ajung deci mai ieftin în posesia-
 nea mașinei și sunt siguri de cel mai bun
 serviciu.
 Mașinile, cari au fost liferate prin fir-
 ma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine prō-
 mite preste tot locul și sunt recomandate
 cu căldură la toți economii.
**Catalog și preliminar de speșe să trī-
 mite la cerere gratis.**

Ferdinand Feldmann & Co.
 casă de comerț
 Budapest, VI. Andrassy-ut 50.
 Agentura principală a Primei Socie-
 tați Generală Ungară de Asigurare.

Imprumuturi pe acții dela institute de credit din provincie și pe alte hârtii
 de valoare neintroduse la bursă, pe lângă condițiile cele mai culante. Finan-
 cierea și cumpărarea de farmacii cu drepturi personale și privilegii, împru-
 muturi pe amortizare și ipotecare, împrumuturi pe zidiri și funcționarilor,
 pe hârtii de valoare după cursul de bursă. Escomptează subvenții de stat
 și orășenești, precum și pe realități îngreunate cu dreptul de folosință și rentă.
 Referințe de primul rang. Informațiuni scutite de taxă. 157 5-12
 Corespondența în limba germană și maghiară. — Telefon 21-10.

Cel mai mare succes:

Peste 1000 garnituri de treerat cu motor
în circulație

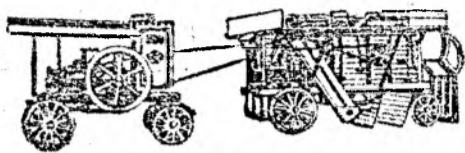
Vestitele garnituri de treerat cu motor

dela renumita fabrică de motoare

Kállai Lajos

Budapest, Gyár-utca 28

să recomandă tuturor economilor pe lângă
garanția deplină ca cele mai bune.

Învinge peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele existente recunoscute ca cele mai simple.

162 b—25

Mașini de cusut pentru trebunțe casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofone

se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătit în rate favorabile la

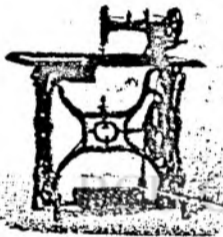
BODOR BÉLA

magazin de mașini de cusut și biciclete în

84 18—

Făgăraș

Str. Honvéd Nr. 11.

Din țiglăria din Avrîg

(Felek, comitatul Szeben)

oferim 70 14—20

Țiglă de cement

de prima calitate în diferite culori pe lângă garanție îndelungată.

J. Răduțiu & Comp.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referențiu la cauză și rog rezolvire favorabilă.

Făc tot felul de mijlociri comerciale și comenzi.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Spre binevoitoare atențiune!

Subscrișiți, având în vedere multele trebuințe ale țaranilor noștri, am deschis un

ATELIER DE REPARATURI

în care, pe lângă prețuri foarte moderate să reparează tot felul de mașini, și anume: Motoare, automobile, batoze, locomobile, țmori, mașini speciale etc.

precum și montajuri. Deasemenea primim și executăm reparaturi pentru ori-ce fel de mașini economice, ca mașini de sămănat, secerat și de cosit, pluguri etc.

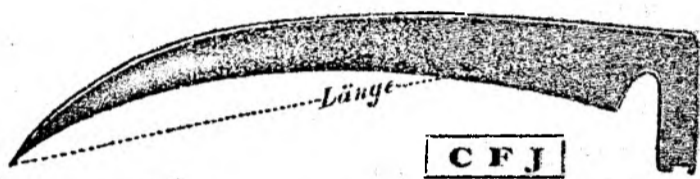
Atelierul să află în Sibiu, lângul vitelor Vechiu (Viehmarkt Platz) Nr. 4.

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin al onoratului public românesc, semnăm

170 4—

Cu toată stima

MONDA ȘI STANCIU.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

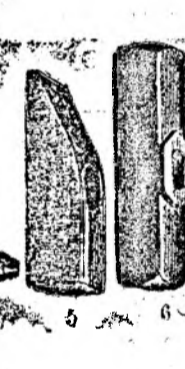
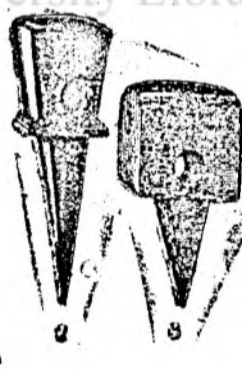
Clește de mare
oile 1 buc. C. 4-12

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provăzută cu semnul [CFJ] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda ca cei mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

Clește americane
pentru botul porcelor 1 buc. C.—80
100 de inele la ele C.—70

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt coase

Forma fig. 2 3
1 buc. C. —80 —80

Ciocane pentru coase

Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 350 grame
1 buc. C. —70 —80 —85

Țitoare de coase

Nr. 4, 1 bucată
C. —18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanția. Fiecare bucată care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul [CFJ] și ucelele de bătut coasa garantate să mai ață la următoarele firme: Abrud: Teofil Faur, Ioan Manovits. Alba: Romo Todea, One z, Ioan Czuzk. Agribiciu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gumme Filiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth. Andreas Eder. Avrîg: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărăbant: Dumitru Dădărlat. Benic: Nicolae Frâncu. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bicz (Gyergyó): Lanczet Gizela. Boleaciu: Marin Willesch, Fritz Knall. Bradu: Fritz Kisch. Bucurdea-Grănoasă: Chirilă Borza. Căsova: Dănil Iosof. Căța: Fritz Knall. Cărța: Moritz Lesmann. Câmpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog. Orlea George. Certege: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Daniel G. Andee. Cincul-mic: Johann Kaufmann. Ciora: Simion Socaci. Cisnădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann Mesch. Cobalm: Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Cugir: Johann Un'h. Chisfalău (Micești): Ioan Ivân. Cut: Todor Mocan, Dumitru Posa. Dăcea: Petru Poiana. Dobărea: Thomas Bachmann. Erneul-mare: Izael Adolfiné. Feneș: Lorenz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schuster. Galda-de-aus: Ilie Iuga. Galda-de-jos: Ioan Reciu. Gurariului: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazăr. Henig: Ioan Miclăuș. Hațeg: Daniel Ungar. Husușan: Michael Simonis. Jidveu: Johann Orendi. Samuel Wachsmann. Ioannăs: Moritz Klein. Lopadea-română: Ilie Iosof. Mercurea: Karl Kabdebo. Mihălț: Klein Markus, Arsenie Floarea. Noerichlu: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Ioan românesc: Arnold Lesman. Oena-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O-Cărtășoara: Ioan Scorobețiu. Oiejea: Mihály Kutscher. Orlat: Lolo Simion, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdog. Poiana (Nyirmezó): Nicolae Floas, Pianul-de-sus: Ilie Voisan, Ioan Nicoră, Pavel Romanțian. Pianul-de-jos: Reisz Salamon. Răhău: Luca Stoica. Richlsdorf: Andreas Nemenz. Roșia-mont: Moldovan Gyuláné. Săsan: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitănu. Săsciori: Nicolae Richitean. Sântimbru: Dumitru Roșca. Seărișoara: Parasciva Costea. Sebeșul-săseac: Johann T. Gross. Șeica-mare: S. G. Theil, Julius Everth. Șeica-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Milea Irimie. Slimnic: Fridrick Keul Spring. Socola: Nicolae Stoia. Sîpos Gyula. Sorostin: Elekes Lajos. Șona: Josef Graef, jun. & Victor. Somărtin: Franz Seibal, Samuel Schmiedt. Streza-Cărtășoara: Ioan Stopu. Teius: Gerő Székelybidy. Trăscău: Klocza János. Tilișca: Vasile Iuga. Ungurel: Mathias Stefan. Zlatna: Traian Baicu.

Țitoare pentru enți de coasă, emaitate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —42 și suflate cu zinc, foarte durabile, 1 buc. C. —40. Cuți de coase dela 10 sil. în sus, în as ortiment bogat, 1 buc. C. —40. Cuți de bergamo albastre negre, insigniul [CFJ] 1 buc. C. —80. Coade de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. —96. Greble de fer pentru coase de cereale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Țeve de găleț contra umflării vitelor, pentru vite Cor. G.—, pentru vitei Ccr 5.50.